Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

د کتاب پېژندنه

||||||||||||||||||||||||||||||||||

د کتاب نوم : انساني سرکس

لیکوال : محمود نظري

کمپوز : خپله لیکوال

چاپ شمیر :۱۰۰۰

خپرندوی...... :

چاپ نیټه...... :

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

دا خنداوې او دا ژړاوې

ځينې کره کتونکي پر دې چې ګونديې له جلا هيوادۍ سره زموږ ادبي زيږندويۍ ورو ورو له خپلې شا ته پرې ايښې ټولنې سره واټن پيدا کوي او پردۍ کېږي ځکه زيږندويانو يې اړوند چاپيريال او تشيال(فضا) له لاسه ورکړي او له بلې خوا يې ځنګه چې د اړونديې نوي ټولنې هغه هم لا پوره نه دي را خپل کړي، نو د کوم نوي رنګ و خوند هيله ترې هم نه شي کېداې خو خبره داسې نه ده ، هغو چې تر جلا هيوادۍ له مخه د ليکوالې ازمېښتونه او بيا نوښتونه تر سره کړی ، يا په بله وينا د هماغې خپلې ټولنې د ژوند و ژواک تر سيوري لاندې يې پنځونې کړې او د زړه او ذهن مراندې يې ورسره لاهماغسې ټينګې او ترينګې پاتې دې، نو هرومرو يې نوې هستونې هم له خپل ټولنيز چاپيريال او تشياله اوبه ځښي او کوم هنري يا تخنيکي ادلون بدلون پکې هم سترګې غړوي د پرديوالي زيږنده نه ، بلکې د پرمختيايې يون ځلندويي يې کوي، هغه هم په کوربه هيواد و کې څه نا څه د څو کلن هوسا او بسيا ژوند و ژواک او پرمختلي اکر بکر له برکته . که څه هم په سيده ډول يې لا له ادبي او فرهنګي پر مختګونو څخه پوره اغېزمن او برخمن شوي نه دي.

هو ، هغه کوږت تنکي کهول چې يا به کمکي منګ کې له خپلو اړونداو سره را کډوال شوي او يا هم راوروسته نړۍ ته راغلي او د مور او پلار يا بل خواخوږي په روزنه او هڅونه يې ليکوالۍ ته ملا تړلې، اړينه نه ده چې د خپل پلرني او مورني ټاټوبي ټولنيز اوفرهنګي تشيال را خپل کړاي شي او په دې ډول يې د هغو کره کتونکيو ورمند(قضاوت) رښتيا نه موندلاي شي.

زموږافغاني او بيا پښتني ټولنې له وروستيو دوه � دوه نيمو انقلابي، جهادي اړ دوړ سره له څو پېړيزو درنو خويونو څخه دومره سخت بوږن خوړلي چې نوريې د تل لپاره خوب له سترګو تښتېدلي او د يوه بېساري خوځون او اوښتون څپاند ا باسين پر مخه اخېستي، تر دې چې نه يوازې پخواني ليکوال او فرهنګيالان يې زيات هڅانده او بهانده کړی ، بلکې ډېر کم زده کړي او يا د بېلا بېلو ځانګو والا يې هم ليکوالۍ او ان شعرو شاعرۍ ته راهڅولې او د جلا وطنۍ په لومړۍ لسيزه کې يې ډېر څه پر خپل فرهنګ او ادب پېرزو کړي چې که څه هم له تخنيکي هنري پلوه ډېري په ټيټه کچه راځي، خو له ژب- انديز پلوه يې د خپلې جنګ و جهل وجنايت ځپلې ټولنې د دردونو او کړاوونو پوره انځور ګري کړې او ورو ورو يې ژبه ښکلاييزه جوله هم يوه بشپړتيا يې بهير ته راګډيږي.

محمود نظري له هماغو لومړيو ليکوالو او بيا ځوان طنز کښونکيو څخه دي چې لږ تر لږه يې د دغه په زړه پوري ادبي څېل دوه ټولګه له جلا هېوادۍ له مخه په خپل ټاټوبي کې راهستولې او دا دی د دريمي دې ډېرۍ برخه يې په جلا وطنې کې مينه والو ته وړاندې کېږي، که ارواښاد منان ملګري او کاتب پاڅون چې په تيره لسيزه کې يې پر له پسې څو طنزيه ټولګې به پيښور کې وکښلې او خپرې کړي که پښتونخوا بهر ونه شميرونو په لوديځ مېشتو پښتو طنز ليکونکيو کې محمود نظري تر ميرزاعلم حميدي او خپل ورور واحد نظري را وروسته دريم پښتون دي چې د

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

جلا وطن پښتو ادب د دغه نومېرلي ځيل يوه په زړه پورې او نوښتگرانه ټولگه را بشپړوي او چا پ ته يې سپاري. هسې خو نن سبا هر ادبي ځيل که داستان دی ، يا شعر ، نندارمه(ډرامه) ده يا فېلمنامه.... پر خپل خپل وار زموږ د وران ويجاړ هيواد او کړيدلي او کړولي ولس د تېرو خونړيو لسيزو په تيره د وروستۍ دې يوه ځلانده هېنداره ده چې د يوې ناسپېڅلې(کمونيستي، اخوان، ستمي) ټلوالې په منځته راتگ سره پکې د حجاج قطيبه ،چنگيز، هلاکو،گوډ تيمور، بابر، الغ بېگ،اورنگ و فرنگ دېپړيو ناورينونه راغبرگ شول او لاتر اوسه يې پايله او پايځوړ پاي ټکي نه دي موندلي.

زموږ ځوان طنز کښونکي په خپلو دغو پنځونوکې هڅه کړې، هغه گرد ناورينونه، ناتارونه ، بدې ورځې او بدمرغي د هماغو لوبغاړو يو کړه را انځور کړی چې د ميلونونو ربړيدلو او کړيدلو رښتيني ښکارندويې او استازيدونې کوي هغه هم د ټوکو او ټکالو يا په بله وينا ترخو ملنډو او خنداوو، موسکاوو د زړه راکښو نکو وييونو. گړنو. نغوتو،غړونو او زهرژلو پېښو او تېښو په ژبه يې له دې چې لوستونکي او اوريدونکي يې وار له واره رانغښتو تروو ترخو ته ځير شي ،لومړی يې بې والکه پر موسکا او خندا راولي او بيا وروسته وروسته يې هغه موسکا او خندا پر ژړا او خواخوږي ور بدلوي. دا د طنزوهغه کوډگري او جادوگري ده چې نور ادبي ځېلونه يې په ټول ښکلا ييز، نندارېزاو سندريز پرداز او راکښون سره سيالي نه شي کولای.

د محمود نظري ټول (۴۲) طنزونه يا په بله وينا طنزويه کيسې او افسانې په دواړو اړوندو تخنيکي ارونو پوره سمبالې دي او د خندا او موسکا توکي يې پکې بيا دومره راځاي کړي لکه څومره چې د انتقاداو گوتنيوي زهر پکې اخښلي راخښلي دي . په دې لړ کې ژونې(حيواني) افساني

بيا په ځانگړې ډول ډېرې زړه راکښونکې او نوښتگرانه دي.

هسې خو ببله هغې په پښتو نومهالي کيسه يې ادب کې د داسې افسانو څرک ډېر لږ لگول کيږي او بيا د داسې طنزيه افسانو څرک چې تر بل هرې ادبي زيږندې او او ځيل زموږد وروسته پاتې ټولنې پرونيو او ننيو بد مرغيو ته په خورا اغېزمنه ټوگه گوته نيسي او را بر بنډوي يې .

لومړۍ بيگه يې چې (انساني سرکس)نومېږي او د ټولگې په پيل کې يې راوړې،له هره پلوه له خپل تشيال وچاپيرياله تومنه اخلي او لوبغاړي يې هم د خپلې ټولنې له بيلابيلو څېښلواو ځېښناکگر پاړکو او پوړونو څخه را امرلي دي که يې څه هم په ښکار ه د ژويو او ځناوروځرمنې او يا څيرې(ماسکونه) وراغوستي او له همدې کبله يې هم (انساني سرکس) نوم ورغوره کړي دی. دويمه(کشتی کج) افسانه يې له لنډون او کوټلتيا سره سره دومره په زړه پورې او خندوونکې ده چې ښايې زموږ په ټول طنزيه ادب کې بېساري وي.

ليکوال هرومرو د دغه طنز سو ژه د دې ځاي له تلويزوني خپرونو اخيستي خو تر انگريزي ټولنې يې له خپلې هغې سره ډېره ښه اړخ لگوي او خپل لوستونکي او اورېدونکي په نااگاهانه ډول هغې خوا ته ورڅکوي .

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

(دا بي بي سي لندن دي !)د ښاغلي نظري يوه بله نوښتګرانه ژونۍ افسانه ده چې منځوال لوبغاړي يې چونګښه ، مار او نولی (موش خرما) دې چې کټ مټ د افغانۍ ټولنې انحورګري او ښکارندويي کوي او بيا دا چې ځنګه يې چوپه خوله ډېرې د يوه يوازيني زورواک ځخه وړاندې سره يوخوله او يو لاس کېږي را پرځوي يې او زور او ظلم ته يې د تل لپاره د پای ټکی ږدي.

په دې لړ کې ټولواکمنې(امپراتوري) نومې افسانه بيا پر يو سرچپه پايله پای ته رسي او هغه هم د يوه سپرلم(روبا) په بېخرته چل ول او چاپلوسۍ د شرمښ واکمني نوره هم پراختيا مومي او ټولواکمنۍ ته رسېږي.

نوري لنډې لنډې ژونې افسانې يې بيا څه نا څه پېلامي (سمبوليک) رنګ لري او په دې ټوګه د هرې هغې ټولنې له تشيال سره اړخ لګولای شي چې له افغاني ټولنې سره د ډېرو اړخونو له پلوه ورتوالي لري.

د ځوان نظري د قلم له تيرې او غوځنده ژبې ځخه د ټولنيزو او سياسي نا خوالو هيڅ لوبغاړي نه دی پاتې نه يې پر هيواد مشر اړي کړې، نه پر وزير.ښاروال او نورو جګپوړو چارواکوکارمندانو او پوليسو، هم يې دجهادي مشر سابه پر مالګه کړي او هم يې د اړوندو ټوپکيانو،د ناوړو ولسي دودونو او انساني ضد ناخوالوچاروال يې هم تر سياسي هغو کم شرمولي نه دي او کله چې له کندهاره د کراچې خوا ته کډوال کېږي.په خورا نوښتګرانه توګه د خپلو انتقادي او رسواګرو ظنزونو له افغاني لوبغاړو سره پاکستاني هغه هم را ِنغاړي لکه واخلې په (د ځغاستي ملي سيالۍ)،(خوش خدمتي) او داسي نورو کې خو دغلته يې له کښلو بېلګو څخه (وړاندوينه) له هغه په زړه پوري او ډېر خندونکو کوشنيو طنزونو څخه ګڼل کيږي چې په نړيواله کچه پکې د کوربه هيواد د سرکاري اډانې کرغېړنترين استازي (پوليس) د اتلوالۍ تر پوړۍ رسوي او د اړوند مدال جوګه کوي يې (د ځغاستې په ملي سيالۍ) کې يې بيا همدغه ساتنديه ځواک(!) د اتلولۍ په درېيم دريځ کې راوستې چې پوره دليل يې هم ورسره و ړاندې کړي دي.

له داستاني پلوه هم د نظري پوره هڅه کړې لکه له تلوسو،ترينګلتياوو يا غوټو اچولو څخه تر وسې وسې کار اخېستنه او تر ستونځ (اوج) يې رسونه، بيرته پرانېستنه او يو نابېره او زړه راکښونکې پايلې ته يې ور سيخونه چې په دې لړ کې يې ډېرې ښايسته بيلګې نېښ لکۍ وزمه پايلې راخپلوي له متني کچې له پلوه يې هر ګوره ډېر طنزونه د لنډ داستان ځانګړتيا نه را پوره کوي بلکې د ادبي ټوټو غوندې له مخ نيم زيات تېري نه کوي چې داستانکي

نوم بيا هم ورکولای شو(Short-short story)

او يوه نيمه بېلګه يې چې د ټوکو بڼه لري ، په يوه دوو پراګرافو کې را کوټلې شوي دي ، که څه هم نن سبا د عادي لنډ داستان دوديزه کچه هم تر پنځو زرو وييونو څو برابره لويه شوې او را کوشنۍ شوې ده او څه پکې ډېر پاموړ ګرځېدلي و هغه پر له پسې ترنيګلتيا او ځنډ وخنډ يا تلوسه او پيغام ښندې او ورسره ورسره راکښونکې پايله ده.

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

د سکالوو(سوژو) له پلوه هم د ښاغلي ليکوال نوښتگرانه ځانگړتياوي او بيا هغو ته طنزو خندا ژبه ورکول د ده د لوړ استعداد او وړتيا ښکارندويي کوي اوله دې سره يې د ژوند اند او لوړ واند(تخيل). دلته کيدای شي يوه نيمه پېښه يا ټوکه يې يو مخيز ډول له خپلو موندنو او رابرسيرونو څخه نه وي . خو چې ده ورته کومه څرگنديزه او انځوريزه جامه او جوله وربښلې ،د هيڅ راز بيا ځلې(تکرار) وړم تورېم ترې نه ننگيرل کېږي.

ژبنۍ جوله يې هم ښايسته ډيره زما تر لارښود او سمون سره سمه د يوې- کره ليکنۍ پښتو ښکارندويې کوي د ځانگړې طنزيه وييپانگي ځيني دود پارسي پور وييونه مې هم لږو ډير ور پښتو کړل لکه تبسم، لبخند(موسکا) ريشخند يا پسخند(خندي) ، وقي (پوخ پتير)، يا انگينومونه (طبيعي اصوات) لکه د مار پښ (پښهار) د خره هنگا د سپي غپا د ډول اواز لکه تک ډم ډم او همداسې پسې پاروني(هيجاني) چيغې يا غږونه لکه اخ، اوخ يا تحسيني وييونه لکه واوا. وه وه او نور درواخله.

خو په ټولنيز او پرتليز ډول د ښاغلي نظري پښتو ليکلار تر ډيرو نږه او کره ده لويه ښيگڼه يې هم بيا دا چې په دغه اړه د هيڅ راز لارښووني له مننې سرنه غړوي او هغه د خپلې طنزيه ليکوالۍ لپاره گټورې او ارزښتمنې بولې يا په بله وينا د جولې او منځپانگې تر منځ ديالکتيکي تړاوته ارزښت ورکوي.

زه پوره ډاډ او بيا باور لرم چې زموږ دغه ځوان طنز ليکونکي په خپلو راتلونکيو زيږندو وييو او هستونوکې د ژب- ښکلاييز او ژب-انديز او بيا تخنيکي اړخ له پلوه پر لا نويو اومېښتونو او نوښتونو لاسبري وومې او لا ستري برياوې يې به برخه شي او همدې هيله يې پر ارزونه بس راوړم.

پوهاند دوکتور م.ا.زيار

اکسفورد مارچ ۲۰۰۳

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

سریزه

انساني سرکس زما د طنزونو درېيمه ټولګه ده چې د پښتو ادبياتو مينه والو ته يې په ډېره مينه وړاندې کوم ، دا ټولکه دوې برخې لري لومړۍ برخه يې هغه طنزونه دي چې ددويمي ټولګې وروسته ليکل شوي اوتر اوسه نه دي خپاره شوي او دويمه برخه يې هغه طنزونه دي چې د ډېرو مينه والو په غوښتنه د لومړي ټولګې(د څوکۍ خوند) او دويمي ټولګې (سر خلاص که!) نه غوره شوي دي.

هڅه شوي چې د مروجو لغاتو تر څنګ معياري وييونه هم ورسره وليکل شي.

دلته غواړم ډير لږ پر طنز چې څه شي دي ړنا واچوم:

د طنز مبنا شوخي او خندا ده خو خندا يې د خوشالۍ خندا نه ده دا خندا جدي ، ترخه او درونکي ده. هر طنز خندا لري خو هره خندا لرونکي لېکنه طنز نه دی ممکن هجو ، هزل يا ټوکه وي.

هجو: د شخصي غرض له مخي د عيبونو او نواقصو مسخره کولوته وايي ، چې هدف يې تحقير او تنبه ده. هجو د مدح ضد مانا لري.

هزل: د تفريح او خوند لپاره په ډېره محدوده ځانګړي توګه ډېره رکيکه شوخي ته وايي. هزل د جد ضد مانا لري.

ټوکه : ټوکه په نامحدوده او عمومي سطح يوې منځ مهالي شوخي ته وايي چې هدف يې يوازي خوشالي او خندا ده ،د دې هدف لپاره د هري وسيلې څخه کار اخلي ،نو هدف يې هغه وسيله ده .

طنز: طنز په عمومي توګه د عيبونو او نقصونو بيان په خندا لرونکي ډول دي چې هدف يې د موضوع تحقير او تنبه ده. د طنز وسيله اوهدف يو له بله څخه زماني واټن لري .طنز امکان لري خندا ونه لري يوازي موسکا ولري خو دا خندا او موسکا د خوشالۍ خندا نه وي دا خندا ترخه ،تاثيرناکه او دردناکه وي خندا يې زهرژلي خو اغيزمنه وي، يا به بله وينا ټولنيز غرض لرونکې هجو ته هم طنز ويلای شو.

د هزل او ټوکې خندا خوشالونکي خو دهجو او طنز خندا ځورونکي ده.

دطنز ليکونکي قلم د جراحي چاړه ده نه سړي وژونکي چاړه .ارام بښونکي او سلامتي راوړنکي وي.

د ټوکو په اوريدو به شايد کټ کټ وخاندو خو د طنز په پوهيدو سره شايد وژاړو.

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

که چیري په دې ټولګې کې فني ، ګرامري اوچاپي تیروتنو او غلطیو سره مخامخ شي چې البته بې شمیره دي ما وبښئ البته د امکان په صورت کې

په درنښت

پوهنمل محمود نظري

لندن ۲۰۰۳

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

انساني سرکس

دسرکس د ژویو غونډه هم لکه د انسانانو پر دسترخوان پیل شوه. لومړی پیل وویل:

عجب بد روږدي شوي یو، انسان چې جیب ته لاس کړي زموږ پښې په تخنیدو شي او بې اختیاره نڅاه پیل کړو.پښې ،لاسونه ،لکۍ اوسر مو دېخوا هاخوا کیږي او سوچ کوو چې کومه ورسته کېله یا تر وخت تیر چاکلیټ راکوي. موږ هم لکه ځینو انسانانو چې د هغو سترګې دشتمنو په پورتنیو جیبونو او زموږ سترګې لاندینیو جیبونو کې وي.

زمري د یو امرانه ټوخي وروسته د تایید په ډول سروښوراوه او ویې ویل:

-مخکې به چې چا پر بریتو لاس تیر کړ ما هغه کله ژوندی پرېښودې خو اوس که مې انسانان تر لکۍ هم ونیسي ولاکه سترګې لا ور پورته کړم. انسانان یو متل لري چې وايي : شوله ات را بخور پرده ات را بکوا!

څه بد کار دی ، دې ته برګ هغه ته برګ...

پړانګ د چوک چوک په ویلو په افسوس سره وویل :

-عجبه زمانه شوه! توبه توبه (پزه یې پرمځکه تیره کړه) او زیاته یې کړه، موږ د انسانانو مرییان شو....!

د غونډې ګډونوال هم په توبه ایستلو شول .چا پزه پر خاورو موښله او چا لکۍ پر خاورو لړله پر مخ او پزه یې شیندله.

سپي چې سر یې په کاسه کې پټ او شړپې یې جوړ کړې وو سر را پورته کړ او ویې ویل:

-توبه ، توبه انسانان چې ځان ته اشرف المخلوقات وايي لا د نورو اقتصادي مرستو ته نڅیږي او مریيتوب یې کوي خو هغو بیا موږ په یوه چاکلیټ او یوې کېلې نڅوي، خیر دا به هم تیر شي دهري تیارې پسې روښنایي ده .

آس تر یوې شینا وروسته ځان و څنډی او ویې ویل:

د خداي لپاره د ژویو نوم مه بدوی ، موږ د دوی د خوشالۍ لپاره نڅیږو ، دا وروستې کېلې او کلک چاکلېټونه زموږ د خوړو توکې دي خو انسانان د نورو د ژړ ولو په پار د بل ډول ته نڅیږي(له ډیري غوسې یې درې واري غاړه وښوروله)

وزې چې تر اوسه یې شخوند واهه خپله کوسه ږیره یې وښوروله. بع بع یې کړل او ویې ویل:

-زه دآس صیب خبري تاییدوم نه د دې په خاطر چې دواړه په یوه ګوند کې یو .زه انسان نه یم چې باید هرومرو د ګوندي ملګري درواغ تایید کړم (یو په غټ سر سپین درواغ وايي چې شودي توري دي او هغه بل چې ولاړ شي په بې شرمي وايي په خدای توري دي) خو زه له حقه نه تیریږم ،دا کېلې او چاکلېټونه زموږ د خوراک یوه برخه ده چې انسانان هغه په ټوک ټوک راکوي . خبر شوي به یاست چې په کوم ځاي کې د ژویو خوراک یو اشرف المخلوقات د

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

خپلو بچیانو د نس مړولو لپاره کورته یوړ، نو هغه وو چې حیوانات له لوږې مړه شول او د هغه اشرف المخلوقات بچي د وروستو خوړو له کبله په نس ناسته اخته شول دا چې اشرف المخلوقات حق په سمه نه ورکوي نو خود به موږ ورته نځیږو...

موږک څو واري پزه وکښله او لکه پوخ سیاستمدار یو ګام مخکې ته شو او بیا دوه ګامه تر شا ولاړ او ویې ویل:

دا زړې ببولالې دي حق نه ورکول کیږي حق اخیستل کیږي زه خپل حق د غاښو په زور اخلم نه چا ته نځاه کوم او نه چا ته ټیټیږم.

کوږ چې ژبه یې پر شونډو را کښله وویل:

-ته او خداي دا سر او لکۍ ښورول نو نځیدل دي؟ دوي سوچ کوي موږ نځیږو له اره (اصله) دا ورزش دی.

ټوله په خندا شول

مار په پښهار سره وویل:

ږغ مه لرئ دا سیاست دی تاسو خپل سپورت کوئ.

اوښ خپله شخه غاړه څو واري اوږده کړه او ویې ویل:

اشرف المخلوقات خورا ساده دي که موږ د دوی پېښې وکړو دوی خاندي، موږ په دوی رشخند وهو خو دوی له خندا تک شنه شي باید وژاړي...

پیشو چې مخ یې په لاسو پریولي داسې یې وویل:

موږ چې پر دوو پښو ودریږو ، دوي ته خندا ورځي ، که په ډکه خوله خبري وکړو ، یاپه نا پوهي کې ځان تر ټولو پوه وبولو . دوه پښته پر بایسکل سپاره شو...

پیشو زیاته کړه: هغه ورځ له پروګرام سره سم په ترلو سترګو تر شا تلم خو دوي دومره وخندل چې نژدې وو ځیني سکته وکړي. ما ته د دوی په خندا داسې خندا راغله چې بې اختیاره له شا له خوا ږغ را څخه وشو او تښتیدم.

پیلمرغ چې لا تر اوسه یې پزه پر مځکه کښله سر را پورته کړ او د یوه اوږده ټوخي وروسته یې وویل:

دا ښه کار نه دی چې د سرکس فضا دي ککړه کړه دا لوشه (خاصیت) دي انساني ګنم.نورو ژویو هم د پیلمرغ دا خبره تایید کړه.

نولی (موشخرما) وویل:

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

دا ماته لا ترمخه خاینه برېښیده ځکه له انسانانو سره ډېره راشه درشه لري او هر وخت لکۍ ورته ښوروي ان وايي ځيني خلک هغه په کورو کې ساتي!

سپي د دي په خاطر چې دی هم را ښکیل نه شي موضوع يې بلي خواته واړوله او ويي ويل:

دې اشرف المخلوقاتو خپل د کمون اولیه ژوند هیر کړی دی دا ټوله د بیزو له لاسه!

ټولو ځناورو بيزو ته بد بد وکتل.

بیزو په غوسه سپي ته وویل:ما څه کړی دي !

سپي ورو ورته وويل:

ولې داروين درواغجن درته ښکاري؟

بیزو سر وګراوه او ويي ويل: خير يوه ګناه مو نيکونو وکړه!

او د دستر خوان له يوې خوا نه يې ټوپ کړ او له خندا تکه شنه شوه او ويي ويل:

دا ځوانان مو ليدلي دي چې د نوي پتلانه پايڅې پرې کړي اوبيايې واغوندي او ځينې انجونې بيا د پتلانه يو نا مناسب ځای سوری کړي او د ځينو بيا پتلونونه په پښوکې

پراته وي او څوک چې ورته وګوري ګنهکاره کيږي، ځيني بيا دومره تنګ پتلون اغوندي چې توبه ،توبه چې زه ورته وګورم چې لا حيوان يم سترګې مې شرميږي خو ژر خپلي سترګې خلاصي کړم او د خپلي ګرانې بيزو ګۍ ياني ستاسو وريندارې سترګې ور بندي کړم چې خداي مه کړه هغه لکه ځيني انسانان بد لاري نه شي.

پيشو د بيزو خبرې پرې کړې او ويې ويل:

-دا خوی دي هم انساني دی ته هم غواړي د ژويو نوم بد کړي ،ته هم د هغو په خبرو اوړه اخښې، تا د هغو ی څخه زده کړي دي.

شتر مرغ چې د وزر لاندي دکوم شي پسې ګرځيدی سر راپورته کړ او ويې ويل :

-که مورِ په سر کس کښې يو بل خطا باسو يا په ځان او جهان د يو بد نيت سړي اکټ وکړو بيا دا انسانان د خندا شنه شنه کيږي او د ځان سره وايي: د غو ژويو دا ښه خويونه له موږ څخه زده کړي ، بلا کوي ، بلاکوي.

يږ سر وګراوه او ويې ويل:

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

-دوی ځکه خاندي چې نورحیوانات د انسانانو په نوم و شرمیږي، نو ځانونو ته تسل ورکوي چې دا کارونه خو ژوي هم کوي ، بیایې په خندا خندا مخ زمري ته واړوه او ویې ویل:

-په یاد مو دي . هغه ورځ چې دوو انسانانو لکه موږ یو پر بل بریدونه کول یو بل یې په وینو سره کړي وو. نوموږ هم زموږ د کړو په پېښو کولو ځومره وخندله.

بیزو ته چې دا د انسانانو یو بل خپه کول او پرې دانګل ور په یاد شول ، د خندا له زوره یې پوخ وهه او د هغو د پېښو په کولو یې ټول ناست ژوي په خندا کړل.

وزې په خندا خندا وویل :

-هغه ورځ مو په یاد ده، چې هغه سړي ډوډۍ خوړله او په ډکه خوله یې خبري کولې د ډوډۍ بځرکې یې له خولې دېخوا هاخوا شندل کیدل.

هو. هو خندا داسې زور واخیست چې د خره هنګا چې دوی یې بهر غوښتل وا نه وریدل شوه چې خندا لږ ورو شول بیزو بیا د هغه سړي پېښې وکړي چې په ډکه خوله یې خبرې کولې او ویل یې ګوري ماښام دی (ګولې مه شام دی).

د بیزو په لیدو بیا ټوله ژوي په خندا شول. آس د خندا له زوره لوټکي وهلې او د او بو زمري بیا له خندا له زوره چکچکې کولې، د زرافې ګوله په ستوني کې بنده شوه او سترګې یې راوتلي وې او چونګښې ډوډۍ په ساه وواهله په دي وخت کې خر را ننوت او هک پک پاته شو نه پوهیده چې لومړي وخاندي او که خبره وپوښتي خو دا یې غوره وګڼله چې لومړي وخاندي او هغه و چې خر هم د خندا له زوره لوټکي پیل کړې نورو ژویو چې د خره لوټکي ولیدلې لا یې خندا زور واخیست . ګیدړي خپله لکۍ وښوروله او ویې ویل:

-هغه هلکان مو لیدلي چې انجونو ته خپله لکۍ ښوروي هیڅ چا ونه خندله خو خره بیا لوټکي کړي د یوي اوږدې خنداوروسته یې په خندا خندا وویل:

دا ځکه هلکانوکوڅۍ پرېښې او انجونو سرونه خرېیلي دي! یو وار بیا ټول ژوي بیله خره په خندا شول او خره چې خپله د خندا ونډه بشپړه کړي وه نو خوراک یې پیل کړ خندا هغه وخت بیا زور واخیست چې خره هغه خواړه چې چونګښې هغه په ساه وهلي وه په مزه مزه بېله پوښتنې خوړل پیل کړل. چا د خندا له زوره لوټکي وهلې او چا خپلې بډوډې ټینګي نیولي وې. خو پیل لارغه لارغه(وقفه یې توګه) خندل ځکه بواسیر یې درلود او زمري یوازي موسکا کوله ځکه په دې ورستیو وختونو کې دزړه په ناروغي اخته شوي وو او ویرېدي چې خداي نا خواسته سکته ونه کړي.

سورلنډي(شغال) هم لږ خندل ځکه هغه سوزاک شوي وو او پیلمرغ ته دډیري خندا ټوخی ورغلی وو ،شرمښکی د ډیري خندا ځان لوند کړی وو ،پسه ته د ډیري خندا ژړا ورغلي وه او زار زار یې ژړل ،زرافه مرض خرابه کړې وه

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

خپله غاړه يې د مځکې او چت سره جنګوله خو اوښ بيا خپله غاړه ښې او کيڼې لورې له مځکې واهله او پيشو له ويرې ژړ بهر ووتله. چې امنيت راغې. خره د ډېره خوراک څخه يو لوړ ټيغ ويست چې په اوريدو يې يو وار بيا د خندا انګازې د سرکس فضا ولړزول بيا لوټکې او پورته غورځيدل پيل شوه په دې ترڅ کې دوې کاسې او درې ګيلاسونه مات شول .چا بډوډې ټينګ نيولې وه، چا په خوله چا په زړه او چا تر شا لاس نيولی وو. پيلمرغ وټوخل او په لوړ ږغ يې وويل:

-شرم وکړې تاسو هم لکه ځينې انسانان د ناستې پاستې ادب هير کړې دې د ګاونډې د جوړ او ناجوړ خيال نه ساتې هرهر خاندی، ټول چوپ شول خو خره چې تر اوسه چوپ وو يو وار بيا کټ کټ په خندا شو. پيلمرغ په غوسه ورته وويل :ته خو بيخي په شرم نه پوهيږې زه ستا ډير خويونه انساني ګڼم

لکه په اور چې اوبه واچوې خر چوپ شو ځکه دا خبره په ژويو کې ډير بد ګڼل کيدل.

تاووس چې د خندا له زوره يې ځان ببر کړی وو وريږديدی او ځان يې را ټول کړ او ويې ويل:

موږ ته دا خويونه د سرکس امر را زده کړي دې چې د انسانانو کړه وړه تر سره کړو چې انسانان پرې وخاندې خو ځينو انسانانو ته د ژويو کړه وړه چا ورزده کړې دې؟

پينکوين چې سينه سينه کيدی کرار د راز په ټوګه يې دېخوا هاخوا وکتله او ټولو ته يې اشاره وکړه چې ده ته ور وړاندې شي او ورويې وويل:

-اوريدلې مې دې چې د امازون په ځنګلونو کې ژويو د خپلې خوشالۍ د پاره يو بيخ کس جوړ کړی او هلته انسانانو ته د ژويو کړه وړه ور زده کوې چې ژوې وخندوې!

ژويو يو بل ته سره وکتل او پينکوين ګوته په چولې خوله ونيوله او د تېښ په ويلوسره خپلو ځايونو ته خپاره شول.

د دې نه وروسته دسرکس ژويو د هغه انسانانو په ليدو چې له يو بل نه اوريدل او خبرې به يې کولې، بې سته او اجازې به په خوړو شول، په ځلوروبه رهې وه،په ژوند کې به يې رښتيا نه ويل او ويل به يې زما د درواغو نه بد راځې. په لوړ ږغ به يې خبرې کولې...

نو د تېښ په ويلو به يې نورو ژويو ته په پسخند ويل: -امازون(ياني له امازون څخه را غلی دی)

هغه بل به ښه ور ته وکتل نو د تاييد په ټوګه به يې ځواب ورکړ:

پوه شوم امازون!

لندن۱۳۹۸

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

زما ولاکه زده کیږي

دوه تنه چې تر اوږدې لمنې لاندې یې پایڅې نه ښکاریدې تا به ویل چې بیخي یې پرتوګونه نه دي اغوستي اود غوړو اوږدو ځیو له منځه یې په رنجو توري سترګې سمې نه ښکاریدې د چوټو ونډې (تسمې) یې خلاصې وې اوله نشې ځنګیدل په یوه سلا کومندانی ته ننوتل او نیغ نیغ ودریدل

کومندان صیب چې پر دوو ګوتو چلم ته ناست و و او چرس یې تاوول او خمار وو په ډېر ربړ یې د سترګو له کونجو نه وکتل، راغلو دو تنو چې بې حرکته ولاړ وو پښې له مځکې ووهلې او سلام صیب په ویلو سره یې د ښي لاسونوشاوي پر تندي ونیولي (د عسکري سلام په څیر)

دي سلامي بولندوي(کومندان) صیب ته خورا خوند ورکړ نو د زړه له کومي یې له خولې ووتل:

ښه راغلاست! تاسو مې اوس جګتورنان کړاست بله میاشت مو هغه بل شی کوم چې زما یې ولاکه نوم زده کیږي!

ولاړو جګتورنانو په یوه ږغ وویل:

خدای دي غم مه راکوه باداره!

دواړو په خوشالۍ له کومنداني ووتل او نورو انډیوالانو ته یې ویل:

موږ جګتورنان شو او بله میاشت هغه بل شي کیږو زیاته.

او بې ډوله په نڅاه شول

کندهار ۱۹۹۴

وراندوینه

له نویو کمپوتري وسیلو سره د جرایمو د مخنیوي تر نامه لاندي۱۵۴ هیوادو د پولیسو نړیوال کنفرانس د چورلند په مرکز ډاکو اباد کې جوړ شو او په دې چې د کوم هیواد پولیس د غلا تر پیښې و روسته خبرېږي خبرې اترې او تجربې سره ردوبدل کېدې داسې هیوادونه هم وو چې د پولیسو بودجه د غلو له خوا ورکیده او داسې هیوادونه هم وو چې یو کال وروسته په سلسله مراتب په غلا خبریدل . خو پینځه هیوادونه په رومبي لیکه راغلل یو یې روس وو چې د غلا د پیښې څخه دوې ورځې او دوه ګړی او یوه دقیقه وروسته خبریدل، بل امریکا وه چې شل دقیقې او دوې ثانیې وروسته خبریدل دریم هیواد جرمني و چې لس دقیقې او شل ثانیې وروسته خبریدل او څلورم جاپان چې د پېښې وروسته سمدستي خبریدل خو دی پر مخ تګ ته چې د پاکستان پولیس درې ورځې مخکې نه یوازې د

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

غلا له پېښې څخه خبر وو بلکي د غلا ارزښت او وخت هم ورته څرګند وو ټول هک پک کړل او داېې لوی پر مختګ وګاڼه نو د کنفرانس لومړی افتخاري مدال یې و پاکستاني پلیسو ته ورکړ

کراچي ۱۹۹۷

د ځغاستي ملي سیالي

د کراچي له سهراب ګوټ څخه ترمهاجر کمپ پوري د پینځه سوه کیلو متري له خنډ ه سره د ځغاستې یوه سیالۍ وه.

ړومبی تن یو افغان و چې له ډیرو منډو په خولولوند خپښت و او سا یې له سترپیا بنده بنده کیده په ترس او لرز یې وویل:

(کیسه بر را پسې دی) تر ټاکلي لیکې تیر شو ړومبی دریځ یې وګټه.

خلکو او د لوبې مینه والو په چکچکو د هغه هرکلی وکړ. لس- پنځلس ثانیې وروسته یو کیسه بر په داسي حال کې چې یو وار وار یې تر شا هم کتله په وارختایې ویل: پولیس را پسې دی او ما لا دستلاپ نه دی کړی په ویلو له ټاکلي لیکې تیر شو او دویم پوړ (مقام) یې وګټه.

حاضرینو په چکچکو بدرګه کړ . اود دریم اتل لپاره یې سترګې سړک ته نیولي وې چې یو پولیس لیکې ته راورسید(چاي پاڼي دو) په ویلو له لیکې تیر شو د لوبي مینه وال هم د دریم ګډون کوونکي په لیدو د ځغاستې په سیالۍ کې و ر ګډ شول

کراچي ۱۹۹۷،

تک ډم ډم تک...

سلام جان ټوله ورځ له دې دوتره(دفتر) هغه دوتر ته، له دې وزارت نه هغه وزارت ته ، له دې کوڅې هغې بلې کوڅې ته ډول(ډوهل) پر غاړه او لرګی په لاس ګرځېده را ګرځېده خو هیچا د ډول ږغ ترې نه وو اوریدلی...

هر دوتر ته چې ورشي د مامورینو خولې له خوشالۍ ویتي پاته شي چې ورپیا میله ده.

خو سلام جان دېخوا هاخوا وګوري سر وښوروي او بېله دې چې لرګی ډول ته وروړي، تندی یې کونځې کونځې شي او په غوسه له هغه دوتره راووځي او په بېړه بل دوتر ته ورشي له هغه هم همداسې بل ته...

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

د دوترو خلک هم د ډول د ږغ په ارمان کې پرېږدي. زه چې ډېر د اتڼ شوقي يم ، نوکله چې سلام جان ووينم و اتڼ ته مې هوا وشي اوبې اختياره مې ورې په ښوريدو شي، خو هغه ډول نه وهي

.نن مي سل زړونه يو کړل او پوښتنه مې ځيني وکړه:

-سلام جانه! دا ډول ولي نه ږغوې؟

سلام جان سترګې چوخې او تندی ګونځې کړ

او د يوه ستر راز په څير يې ورو راته وويل:

-دا ډول هغه وخت وهم چې کار د کاروړ (اهل) ته وسپارل شي!

ما ترې په تعجب وپوښتل:

-ولي اوس کار د کار وړ ته نه دی سپارل شوی؟

سلام جان ورو خپله خوله زما غوږ ته را نژدې کړه په داسې حال کې چې لاس يې د خولې له پاسه نيولۍ وو او سترګې يې رډې رډې راوتلي وې ، دېخوا هاخوا ته يې په څير څير کتل،په وزن سره وويل:

بيسواده پر څوکيو قرعه کشي کا

باسواده له بيکاري روز مزدوري کا

توپک سالاران د خلکو هدايت کا

پوهان له مجبوريت هجرت کا

ما په خوله ورسره د ډول نغمه واهله او سر مې ورسره ښوراوه:

تک ډم ډم تک، ډم ډم تک ،ډم ډم تک ډم ډم....

لندن۱۹۹۹

کشتي کج

د پړانګ او ملخ تر منځ د کج غيږه نيولو و روستی وار (رونډ) پيل شو ټولو دا سوچ کاوه چې پړانګ ګټونکۍ دی نو له هم دې کبله به د پرانګ په هر غورځنګ د چکچکو ږغونه فضا ډکه کړه . پړانګ چې برا(حريف) يې ډېر ناتوانه

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

ګڼه نو پر له پسې ټوپونه يې په ملخ پسې وهل چې ژر يې تر ښولاندي کړي . پړانګ دومره ټوپونه ووهل چې له ستړيا نه ستونې ستغ اوږد اوږد وغځيد.

ملخ هم ټوپ کړل او پر تندي يې کيناست او د اتلانو جام يې وګټه .ځکه يو ټوپ يې پر سول (عقل) برابر سم او بې ښاځ(غرورّ) وواهه

لندن ۱۹۹۸

مننه

ښوروا ورو وپټا ټو ته چې د ميلمنو په ورځ يې مرستې ته راغلی وو وويل:

مننه!

پټاټو په يوه ترخه او شکمنه موسکا ځواب ورکړ:

هو ولا !

که د انسانانو له قصاب څخه وپوښتی چې ته هم ښه سړی يې همداسې نه ده ؟

هغه هرو مرو د پټاټو ځواب ورکوي

هو ولا! د انسان خدمت فرض دی (په خندا ډوله موسکا)

لندن ۱۹۹۹

پنچر مين

طالب:ولي دي ږيره خرېيلي ده؟

لاروی: صيب زه پنچر مين يم

طالب: وبښه،

خو اوس هغوی پوهيږي پام وکه چې بې مين دي نه کړی!

کندهار۱۹۹۵

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

توپکیان

یو چرسي بل ته په خندا خندا او خوشالۍ زیری ورکړ:

هغه دي بیا توپکیان راغلل!!!

دویم چرسي له خوشالۍ په ترپکو شو او ناري یې کړې :

وا وا د مور شیدې کندهار اوس کندهار شو

لندن ۱۹۹۸

وزې ته ښکنځل وکړه!

دلته ملا د حجرې مخې ته ولاړ وو او ډول وهونکی ته یې بد او رد ویل. هلته یو مسافر ناست و او شلومبې اووچه ډوډۍ یې خوړل او په دې چورت کې و چې هر چیري چې ورشم همدا شلومبې دي ، تروې دي ، شناوې...

مسافر په عالمانه توګه ملا ته وویل :

-ملاصیب! ډول والا ته څه مه وایه وزې ته ښکنځل کوه که دا نه وای دنیا به سمه وای!

نه به ډول وای،نه به شلومبې وای

اوس باید وزې ته ښکنځل وکړو :چا یې ډول ، چا یې شلومبې ، چا یې ږیره ، چا یې غولانځه او چا یې لا لکۍ ټینګه نیولې ده

کندهار۱۹۹۷

دا بي بي سي لندن دی!

د چونګښو په یوه ډنډ کې آوازه خپره شوه چې د مار او موش خرما تر منځ جګړه شوی ده او په ترخ کې یې تور مار مړ شوی دی. د دې آوازې په رسیدو سره په ډنډ کې اتڼونه ، نڅاه ګانې پیل شوې . نجونو او ښځو لاسونه او پښې په نکریزو سره کړه او ټولو لکه اختر چې وي نوي کالي واغوستل او یو بل ته یې تبریکي ویل پیل شوه ځکه له تور مار نه چونګښې ډیرې په تنګ وې او هره ورځ به یې دوه � درې ژوندی تیرولې،نو د مشرانو د مشورې په اساس

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

موشخرما ته سوغاتونه برابر شول او څو چونګښو ته دنده ورکړل شوه ، هغو دا ډالۍ پر سرو واخېستې او له ډم او ډول سره لکه ورا چي د ناوي پسې ځي د موشخرما د غار خواته رهي شول د موشخرما وه غار ته له رسیدو سره سم

د ژوندی دي وي زموږ ټولمنلي درناب موشخرما !

کامیابه او سر لوړه دي وي موشخرما !

مړ او ورک دي وي تک تور مار!

ناري او شعارونه یو د بل پسې په انقلابي ولولو بدرګه کېدې ، خو له غاره د موش خرما پر ځاي تک تور مار راووت او د غار مخي ته يې لټکه(کفچه) ووهله.

د مار په لیدو چونګښې لږ وارختا او تر شا شوې ، یوه ځوانه چونګښه چې د آزادو رسنیو د قانون په ارزښت ښه پوه وه لږ څه مار ته نژدې شوه او ویې ویل:

داسي آوازې دي او ډیرو رادیو ګانو يې هم پخلی کړي چې په جنګ کې ته که موشخرما مړ شوی یاست! نو هغه چې مړ شوی دی هغه خو به تاسو نه یاست؟

نورو چونګښو خپل دوه غوږونه دوه سوه کړي وو او په شکمنو سترګو يې یو بل ته کتل او دګوندي تور مار مړ وي دعاو ي يې کولې. خو تور مار ناړمي (سر ټنبه ګي) کوله او هم دا يې ویل:

-ما موشخرما مړه کړه!

دوه � درې نوري چونګښې د شاهدانو په توګه را مخي ته شوې ، هغوی شاهدي ورکړه چي بي بي سي هم دا خبر تایید کړی دی، نو څرنګه وایې چې ته نه يې مړ!؟

یوې پېغلې احساساتي چونګښې ناري کړې : نوهرو مرو مار مړ دی !

یوه بله سپین سرې چونګښې کرار مار ته نژدې شوه او په شک سره يې مار ته ځیر ځیر وکتل او په اسویلي سره يې وپوښتل:

-رښتیا وایه! موږ ستا اوریدلي دي ؟ په زاریو او ننواتو يې ما ر ته و ژړل:

-ګوره موږ ستا اوریدلي دي !

مار له ډیري غوسې پښهار شواو په غوسه يې سر له مځکې وواهه . مار چې سر راپورته کړ هغه نژدې چونګښو ضعف کړي وو او نورى په منډه وې . یوه زړه چونګښه چې نشه وه په سختي سره يې خپلې ستر ګې پرانیستې او ویې ویل:

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

-ما چي په عمر در واغ نه دي ويلي قسم خورم چي ته مړ یې ولا!...

ددې ربنتیا ویونکي چونگښې په قسم سره د تنبتیدولو چونګښو زړونه ډاډه شول او بیرته راستنې شوې د بېسده شوو چونګښو پر مخونو یې اوبه وشیندلې او بیا یې سنګر ونیوی . مار له دوی د سنګر نیولو نه لږ وارختا شو نرۍ خولې یې پر تندي را ماتي شوې او په ژړاند ږغ یې وویل:

-لکه چې ما نه وینی؟

یوې متقاعدې وزیرې چونګښې له لیري نه ږغ کړل:

ته ښه سوچ وکړه ګوره ته به مړ یې موږ ستا اقرار غواړو !

تور مار له غوسې تک سور شوی وو غوښتل یې دا پخوانۍ وزیره ژوندۍ تیره کړي خو د بهرنیو خبریالانو په لیدو چې سند پرې ونه مومي چې ګواکي دی پر چونګښو زیاتی کوي ،نو تر دې کاره تیر شو ،چې د مجرمینو نړیوالي محکمې ته یې ور ونه پیژني. په اخیر کې یوې ډلې چونګښو د دریو سره غزلې ویلې:

الله شاکوکو جان موږ ستا اوریدلي دي که یې منې که یې نه منې؟....

او اوقیان د فیصلې له پاره مخې ته ولاړ وه

یوه بله چونګښه مار ته نژدې شوه هغې غوښتل تور مار د مړ شوې مار له عکس سره پرتله کړي خو دا هم په ناپامي کې د مار لخوا تیره شوه دا هم چا ونه لیده

نوري چونګښې په خپل منځ کې په خبرو اخته وې چا ویل مړ دی! چا ویل نه دی مړ! چا، چا بیا ویل که مړ دی نو دا بیا څوک دی!

د یو بل د بسیاینې په پار چا قسمونه اخېستل او چا لاسونه ښورول او شرطونه یې تړل. یوه کورناستې چونګښه چې د بلې چونګښې پر وړه سپره وه په لوړ ږغ یې نارې وهلې:

دا مار نه دی ! که مار وای تر اوسه به یې دوه درې ژوندۍ تیرې کړې وای!؟

د مار چې خیټه یې پړسیدلې وه د خبر یالانو د ډار نه ونې ته وخت او ځان یې تر ونې را تاو کړ یو تریخ ټیغ یې ویست.

هغه ځواني خبریالې چې دا د بي بي سي خبر یې ثبت کړی وو راغله پر چونګښو خوشالۍ ګډه شوه او په یوه سوبناکه ږغ یې نارې کړې:

ودې لیدل زموږ دي نه منل نو ر نو سر تمبه ګي پریږده او ومنه چې مړ یې!!!!

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

چونګښو د ګوتنيوي په توګه يو بل ته لاسونه ښورول ګوره مړ دی خو دی ناڅوانه يې نه مني

ځوانه چونګښه چې ډېره راپاريدلې وه نو په بېړه يې ټيپ ولګاوه:

دا بي بي سي لندن دی ، نړۍ دا وخت

..د زاړه ډم تر څنګ د موشخرما او تور مار تر منځ يوه خونړۍ جګړه پرون په دو بجو پيل شوه چې په هغه کې سپکې او درنې وسلې وکاريدلې او تر درو ګريو وروسته تور مار ترې تم او موشخرما يې غار په خپله ولکه کې راوست دا خبرآزادو منابعو هم تاييد کړي دي. ټولو چکچکي وکړئ او په يوه ږغ يې وويل:

-ودي ليدل!!!!

تور مار چې دا خبر واوريد نو بسيا شو او پر مځکه ولوييد،

نورو چونګښو د ځواني چونګښې شعارونه په يوه ږغ بدرګه کاوه:

ژوندی دي وي بي بي سي!

-ژوندي دي وي

او د موش خرما ډالۍ يې د بي بي سي هغه خبر نګار ته چې دا خبر يې ورکړی وو واستوله

لندن۱۹۹۹

ښکروره تاريخي بد نامي

سورلنډی (چغال) په ډېره ربړ سره يوه چرګه له کلي وتښتوله د کور ميرمني واويلا جوړه کړه:

هو خلکو! سورلنډي زما يو نيم چارک د هګۍ چرګه يوړه...

هلۍ د خدای دپاره...

سورلنډي چې دا نارې سورې واوريدې نو و دريد چرګه يې دوه �درې واري کښته پورته کړه خو هغه تر يو پاو زياته نه وه او چې يې ښه ورته وکتل د هګۍ چرګه هم نه وه بلکې چرګ و نو په پښېمانۍ بيرته را ستون او کلي خوا ته رهي شو په لارکې ګيدړې وليد او ږغ يې پر وکړ:

څه تښته! د کلي خلک در پسې راوتلي دي. سورلنډي ورته وويل:

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

ته دا نارې او دا ښکروره درواغ نه اورې وايي يو چارک د هګيو چرګه...

لاهولا...دا دومره غټ د رواغ. زه ځم دا دوراغ رسوا کوم!

دګيدړې د دې کوچنۍ چرګ په ليدو نارې د خولې وبهيدلې په مات مخې يې سورلنډې ته وويل:

ساده سرېه!ما ته يې راکړه! زما په دوه چارکه منلې ده!

سورلنډي چرګه ګيدړې ته ورکړه او له توره يې ځان وژغوره او په ارامه وجدان د خپل غار خواته رهي شو او ګيدړې هم نيم پاو چرګ په دوه چارکه ومانه خو د کور د ميرمنې يو يونيم چارک او د سورلنډې دوه چارکه احسان ور باندې شو . ګيدړې لا په خوړو پيل نه و کړی چې د کلي سپيان پسې راورسيدل او دومره يې وځغلوله چې درې چارکه يې تول(وزن) بايلی.

لندن۲۰۰۲

چونګ چونګ د فتح خان

د نړۍ د فيلوسفانو لومړۍ کنګره په ۱۹۹۸ کال کښې د ماګانا په تاريخي ښار کې جوړه شوه چې له ۱۴۵ هيوادونه ۱۹۵ تنو فيلوسفانو په کې ګډون کړي وو.

لومړی ځل وو چې داسې يوه ارزښتمنه غونډه جوړ يده چې هلته د پوهې خبرې کيدې د دې کنګرې بهير د سپوږمکۍ له خوا خپريده خو خلک د کريکټ د لوبې پر کتلو بوخت ول چې پر همدغه ورځ پيل کېده . په پرانېستوني (افتتاحه) غونډې کې د ماګاتا د شار د خاورو خځلو (تنظيفاتو) رييس چې فيلوسفانه څيره يې درلوده د لوړو چارواکوپه استازيتوب داسي وويل:

ډېرو پوهو او د چينې د اوبو په څير پاکو فيلوسفانو! زموږ د ښه آب و هوا ښار ته ښه راغلاست. زه د چارواکو په استازې چې ټول د کريکټ لوبې ته تللي او زه يې چې د کريکټ سخت ليوال يم جبراً ستاسو چوپړ ته را ليږلی يم نو دا غونډه رسماً پيل وم.

د خاورو خځلو رييس د لږ چورت وروسته داسې اوږده کړه:

که څه هم موږ هم فيلوسفان يو او ډير ښه د عقل کارونه مو کړي دي لکه د کاناليزسيون او څښاک اوبوتر مځکې لاندې کانالونه سره ګډ شوي دي موږ له عقله کار واخېست او خلک مو په دې اوبو چې له ويتامينو ډکې دي روږدي (اموخته) کړي دي . فيلوسفانوژر د اوبو ګېلاسونه له مخې ليري کړل

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

بیایې له لږ چورت وروسته سره وګراوه او داسي يې پسې وغځوله:

د ښار د خځلو ټولول ډیر سخت او ګران کار دی خو اوس مو د عقل نه کار اخیستی دی.پریږدو چې هغه وچ شي بیا باد هغه په ناپایه تشیال(لایتناهي فضا) کښې ورکوي (دبریالیتوب یوه خندا يې وکړه)

فیلوسفانوژر ماسکونه راویستله او خپلي پز ې يې وتړلې..

بیا يې لږ چورت وواهه او سر يې وګراوه او زیاته يې کړه موږ د عقل نه کار اخېستی دی د پکوالي درمل مو پیدا کړی:

فیلوسفانوژرقلمونه او کتابچې راویستلې.

.دي خولې ته ګورئ! د خولې په سر کولوسره هیڅ څوک نه پوهیږي چې څوک پک او څوک نه دی او بیایې یوه سوبمنه خندا وکړه

فیلوسفانوژرقلمونه او کتابچې له مخي لیری کړل

دی لا په همدي چورت کې وو او سر يې لا نه وو ګرولی‌چې د فیلوسفانو د پر له پسې چکچکو په زور يې د خطابې له میزه لیري کړ. یو فیلسوف جګ شو او د اعتراض په ټوګه يې وويل:

کوربه هیواد دا حق نه لري زموږ وخت په اوتو بوتو ضایع کړي نورو هم دا وړاندیز ورسره تایید کړی.

د پرانیستوني وینا وروسته د کنګرې اصلي موضوع د فیلوسفانو د د کار پایله(نتجه) وه چې هریوه دیرش-پنځوس کاله زيار ګاللی ملي او نړیوالي پېښې يې څیرلي او سپړلي او د عقل خبرې يې را بر سیره کړې دي نړیوالو ته د دي خبرو ډاګیزول او رسول پیل کړل.

لومړی د امریکا لوی فیلسوف مستر جان مان براون بلک وایت داسي خپله د عقل خبره وکړه:

خپل راز پټ ساته چا ته يې مه وایه!

موږ د عقل خبره را برسیره (کشف) کړی اوعملي کړي ده موږ هر ډول درسته(سلاح) جوړه کړې ده. خو چا ته نه وایو. خو نور هیوادونه که د یوې ګولۍ(مرمۍ) انځور هم وباسي بیا نو احساساتي شي او اعلان وکړي ! موږ پیدا کړه !

او هغه دی چې د ملګرو ملیتو د امنیت شورا استازي هغه هیواد د ستوني نیسي او انځو ر يې ور څیري کوي .

د امریکا د فیلسوف خبره په چکچکو سره تایید شوه، تر چکچکو و روسته ږغونه اویوه همهمه پورته شوه. د غونډې مشر وپوښتل:

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

ځوک څه ویل غواړي ؟

یو فیلسوف وړاندیز وکړ چې ښاغلي فیلسوفان باید یوازې خپله د عقل خبره وکړي سرباري څرګندونو ته اړتیا نشته ځکه دلته ټول فیلسوفان دي په موخه(مقصد) پوهیږي نورو هم دا وړاندیز تایید کړ.

بیا د روس فیلسوف پروفیسر یوري ګوري یوف پوف د تریبون شا ته راغی او خپل د عقل خبره یې چې د دیرشو کلنو ازموښتنو په پایله کې یې را برسیره کړې وه داسې څرګنده کړه:

یا خپله زمری شه کنه یا د بل د درګا سپی شه کنه!

د پوف د عقل خبره په پر له پسې چکچکو تایید شوه.

او وا وا بیا ووایه ږغونه پورته کیده

نو پوف بیرته دا د عقل خبره را غبرګه کړه:

خپله زمری شه کنه یا د بل د درګا سپی شه کنه!

په دویمه ورځ لومړی د جاپان فیلسوف پروفیسر پان چوانګ چان چین چونګ خپل د عقل خبره داسې څرګنده کړه :

و چا ته په هغه سترګو ګوره چې دی نه چې وو!

مورږ اوس هغه پخوانی...

په پر پسې چکچکو یې په سر باري څرګندونو څخه یې لاس پر سرکړ او ټولو دا د عقل خبره په یو ږغ را غبرګه کړه :

و هرچا ته په هغه سترګو ګوره چې دی نه چې وو.

وروسته د جرمني پروفیسر هال بال شمیت کورت د تریبون شا ته ودرید او تر یو لنډ ټوخي وروسته یې خپل د عقل خبره داسې څرګنده کړه:

هر کار چې کوې مزد یې لومړی جوت کړه!

په واه واه سره دا د عقل خبره تایید شوه

د فیلوسفانو مخې ته ځانګړې غوزې (مخصوصي ګوشکۍ) چې د هر وینا وال خبرې یې په هم مهاله په ۱۵۴ ژوبو ژباړلې . خوځنګه چې ټول سره پوهیدل د غوږویو نه دومره کار نه اخیستل کیده.

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

د نورو هیوادو فیلوسفانو هم په خپل وار سره د عقل خبرې وکړې چې دومره په زړه پورې نه وې. چې همدا د افغانستان د فیلسوف وار راورسېد هغه د خپل نوم په اورېدولو بوخت وو چې نور فیلوسفان گومان ونه کړي چې دی فیلسوف نه دی

نو الحاج پروفیسر پوهاند ډاکټر ماستر جان گل جان خان قربان صاحب اخوند بیکار د پنځوس کلنو را بر سیره (کشف) کړې خبره داسې د نړیوالو غوږوته ورسوله :

که غواړې چې هوسا شې اې افغانه! کور پسې ایله که . وطن پسې ایله که ،خپلوان پسې ایله که ، د کور سامان پسې ایله که، چې څه لرې هغه ټول شیان پسې ایله که، چونگ چونگ د فتح خان (دا ټوله یې په یوه سا داسې وویل چې سترگې یې رډې راوتلې وې).

د چکچکو داسې پر له پسې شرپ شو تا به ویل چې سواره نظام پوځیان را روان دي او ټول فیلوسفان ودریدل او خپلې خولۍ یې پورته پورته غورځولې:

واه واه بیایې ووایه!

که غواړې...

بیا ټول فیلوسفان نیغ ودریدل او لکه کورس تکراروله یې

که غواړې...

د جاپان ،چین او کوریا فیلوسفان د چونگ چونگ په اوریدو په نڅاه شول او خپلې ملي نڅاه گانې یې پیل کړې

دا د عقل خبره دټولو له خوا تایید او تر ټولو غوره د عقل خبره وگڼل شوه او جایزه یې و گټله.

په جایزه کې پروفیسر بیکار ته د امریکا ویزه او د الوتکې ټکټ ورکول شو

پروفیسر بیکارچې د اجنت له شره خلاص شوی وو په داسې حال کې چې د سترگو یې د خوشالۍ اوښکې توییدې ویزه او ټکټ مچ کړه او ښېله دې چې د غونډې تر پایه پاته شي خپل لاسي بکس یې واخېست او د لاسو په ښورولو په منډه د بای بای په ویلو له تالاره ووت او سیده هوایي ډگر ته ولاړ.

اندونشیا١٩٩٦

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

کمپوټري مشر

د راديو څخه مې د نوي حکومت د غړو لو نوي مشر نومونه واوريدل او په همدې سوچونو کې ويده شوم او ګېوډ خوب مې وليد چې يو ستانه(روحاني) شخصيت ته وايم چې ته دا زموږ د نوي کابينې وزيران پيژنې څرنګه خلک دي ؟

د تجارت راکړې ورکړې وزير څرنګه سړی دی؟

هغه راته وويل: هغه يو لوی او مشهور قمار باز دی!

زما د خولې نه د هوا! هېښنده ږغ را پورته شو

دا د کورنيو چارو د کش او ګير وزير؟

هغه يو نومور غل او قاچاقبر دی !

زما د خولې بيا د هو هېښنده ږغ ووت.

او دا دماليې د چل او ول وزير؟

هغه يو خراباتي سړی دی !

همداسې د نورو ټولو وزيرانو پوښتنه مې ځيني وکړه زما هوو ورسره روان وو په پای کې مې د نوی مشر په اړه پوښتنه ځينې وکړه.

ستانه سر وښوراوه . شونډې يې بوخې کړې او راته يې وويل: دا نه پيژنم ، نه يې پلار څرګند دی نه يې هيواد.... په همدې وخت کې له خوبه راکښيناستم.

سبا ته نابېري د يوې مرکې لپاره د نوی مشر دوتر ورغلم او تر مرکې وروسته مې د خوب کيسه ورته وکړه او ورته مې وويل: چې ستانه راته ويل چې د ده کام او نه پلار او نه هيواد څرګند دي.

مشر په بې توپيري سره موسکی شو او په يوه ترخه خندا يې وويل:

ږغ مه لره رښتيا وايي ټوله په سياست کې را نه ولاړه ږغ مه لره اوس ماته هم ولاکه څر ګند وي خو دومره پوهيږم چې چيف مې افغاني دی .

دا ځل زما د خولې په ويښه د هوو ږغ پورته شو خو ژر مې پرخوله لاس ونيوی.

لندن ۱۹۹۹

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

ټاپه

عجب زمانه وه پر بري ليکونو ، ديپلومونو ، سه پارچو، نکاح ليکونو ... رنګارنګ توري ، سرې ا و زرغونې او شنې ټاپې لګول کېدې ان چې پوهنځی مو پای ته ورساوه پر برېليک يې سپينه ټاپه راوواهله ځکه د سپينې ټاپې رنګ لمر نه خرابوی او ډير خوشاله وو،خبر نه وو چې د زمان په تيريدو سره دا ټاپې بې ارزښته کيږي او ان دهغود پټيدو ځای به نه وی او ټولې پاکيږي نور نو اوس پر اسنادو ټاپې نه بلکې پر خلکو باندي وهل کيږي دا ټاپې د سلو کالو ديندار بې دينه کوي او د سلو کلو غل ځخه پير، د دوښمن ځخه بادار، له جته ځخه سردار جوړوي

دا اوسنۍ ټاپې په ريموت کنترولیږي يوازي کوف غواړي او چوف که يې نه منې زموږ کلي ته راشه مازي سر پورته که بيا د ټاپې وهل ګوره هر شی چې شوې او هر چيري چې ولاړې !؟

لندن۱۹۹۸

د دغه دغه

ښاغلو راغلو!

زه له تاسو ځخه مننه کوم چې پر ما مو باور و کړ اوزه مو په خپلو رايو خپل استازی وټاکلم . ما لکه مخکې چې ژمنه کړې وه اوس هم په خپله ژمنه ولاړ يم نور ستاسو يادوني ته اړتيا نه لرم .ما د کار پلان جوړ کړ تاسو دا زما اوږد او منظم پلان تر اوسه نه دی ليدلی خير زه به دا خپل پلان نه يوازي تاسو ته ، بلکې کوچنيانو ، ښځو او زړو ته هم ورووښيم

زه خپله دا وينا په دې نارو سره لنډوم:

ژوندی دي وي زما پلان

مړه دي وي ستاسو دوښمنان

زموږ د رييس کټ کټ همدا وينا وه خو تر هغو وييو (کليمو) لاندي يې چې کرښه را کښل شوې ده (دغه) لوستل شوي دي

زه تاسو ځخه دغه کوم چې پر ما مو دغه وکړ....

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

پام چونگښه مه یادوه!

سرور د خانو د میرمني پوښتنې ته ورغی چې دا ډیر مهال ناروغه وه او د خبرو په ترڅ کې یې خانو ته ورته وویل:

یاره خانو! اجملي دا دوې میاشتي مخکې ښار ته تللی وو هلته ښه ډانکټر جوړ شوی راغی ، وایي د کوم ډانکټري کورس یې ویلي دی، لروین(دوربین) پر غاړه ، غټه توره بسته په لاس کې غټوویني سترګې یې (غټي کټه بیني) پر سترګو،نازک سپین کفن یې اغوستی او عجب لاس یې دي په یوه اوونۍ کې ناروغ هاخوا یا دېخوا کوي.

ما خپله خواښې وروستله، هغې ته یې داسې درمل و رکړه او ورته یې پر هیز هم ورکړ چې د درمل خوړلوپه وخت کې پام چې چونګښه په یاد نه کړي هغې هم لکه چې چونګښه په یاد کړې وه او هاخوا یې کړه.

دا داوس په پکو ډانکټرانو چه جوړه نه ده که ښه وی خپل پک سرونه دي جوړ کړي!

خانو چې په چورت کې تللی وو او له ځانه سره یې تکراروله :په یوه اوونۍ کې دي خوا یا هغه خوا

سرور و رته وویل :

څه درواغ خو نه درته وایم ویې ازمایه اوبیا یې د راز په ټوګه ترې وپوشتل:

-رښتیا د کاله شاوخوا مو چونګښې شته؟

خانو په خوشالۍ ورته وویل:

هو ډیري دي!

سرور په ټینګار ورته وویل:

-که زما مني ژر یې وروله!!

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

ډانکټر صایب کوتان(قوطان)

دړ غ د ککړ تیا (شوربگت) څخه د ژغورو دپاره د ځنګله ټولنې د ګاونډیانو په سلا او مشوره و پتیله چې د ګاونډي ځنګله له ازمېښتونو څخه د ګټې اخیستني لپاره ډانکټر صایب کوتان ته بلنه ورکړي

ډانکټر کوتان چې ځانګړي غوړي یې د قبض، چاغیښت، هډوکو درد. د ړغ د ککړتیا د مخنیوي لپاره را بر سیره (کشف) کړي وه او د غوړولو د ځای له پلوه یې بیلا بیلې ګټې درلودې ، له خپلو نظریاتو سره راغی.

د نوموړي ځنګله به رسنیو (مطبوعاتو) کې د دې ځانګړو غوړو اعلانونه پیل شول او د ړغ د ټیټوالي له کبله د کټه کولمې (مقعد) غوړول حتمي او اړین امر وګرځید، او نه کارول یې لوي جرم او ګناه وګڼل شول د دغو نویو را بر سیره شوي غوړو د ړغ په جګوالي او ټیټوالي کې په رښتیا چې اعجاز کاوه .ځکه د کټه کولمې په غوړولو هغه ځواک (قوه) چې د ړغ د ایستلو لپاره اړینه وه چې ړغ خپل اصلي غاړه او تون له حنجرې وباسي ضایع کیده. لومړي ددغه کار ازمېښت پر یو کولنګي چرګ چې ډیر بې وخته اذانونه یې کوله وشو د چرګ دکټه کولمې ترغوړولو و روسته چرګ غاړه پورته کړه چې اذان وکړي خو دا قوه به یې له شا له خوا ضایع کیده او اواز یې له خنجرې نه ووت.

ټول ژوي اړ شول په دې فرمان کړه وکړي او خپلې کټه کولمې په دې غوړو غوړ کړي او خپله منندوېې (فرمانبرداري) وښیي.

او هغه و چې په دې کار سره د زمرو غور په غول بدل شو.د خره هرهر په ال ال، د مار پښهار په پښ پښ... بدل شول د هر ژوي د ژبې د بدلون سره د هغو ارو اصل هم ورک شول.

مخکې به نورو ژوي د زمري له غوره وېرېدل خو اوس یې ورباندي د غول په اوریدو پوزخند واهه اوخندا یې پرې کوله. نور چا د زمري زور و ځواک او واکمني، د پیلمرغ درایت او عقل مندي ،دپیل درنوالی، د بلبل غزلبولي... ته ارزښت نه ورکاوه هر ژوي ځان ته نوي پښتونې(شجرې) او تاریخونه جوړ کړل نور نو پړانګانو هوسۍ نه شوه ښکارولای، کربشا(سنجاب) غوزان نه شوای په خاورو کې پټولای، سګ لاهو د اوبو ډنډونه نه شو جوړولای او...

کرار کرار ځنګل په وچیدو شو او ګل ګل میري او خپل سري شول.

خو په ځنګل مینو ژوو هوډ وکړ چې ځنګل به بېرته جوړي. نو په توره شپه یې ډانکټر صیب کوتان سره له غوړو او نظریاتو له ځنګله نه ورک کړ او دا عادت یې هم ورسره ورک کړ . او دا عادت هم ورو ورو له ځناورو هیر شو.

یو زمری د یوې ډبرې شا ته پروت وو او یوموږک یې پر لکۍ غاښ ورولګوی له درده یې نابېره له خولې غور ووت، دده دغور سره ټول موږکان له ځنګله نه وتښتیدل او ځنګل یې خوشي کړ، بیرته بیدیا ته وتښتیدل. د مار د خولې بیرته پښهار راووت ،د خره له خولې هرهر...

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

جوړي شوي پښتونې (شجرې) څيرې شوې او هر يو دخپل کار پسې روان شول.

خر چې د خېتابې ميز ته ولاړ وو او خپله عالمانه وينا يې وړاندي کوله ميزېې پر شا کړ او خپل اصلي ځای ته يې يووړ

بيرته جم او جوش جوړ شو د چرګانو هوهو، د بلبلو چوچو، د پيلانو بوهو اوريدل پيل شول .خو د دې لپاره چې دګاونډې ځنګله اړيکې له دې ځنګله سره ويجاړ نه شي بيا هم دا غوړې يوازې د هغو چرګانو لپاره چې بې وخته اذانونه يې کوله او د هغو خرو لپاره چې د هرهر نه يې نه اوريدل کيږي چې خاندي که ژاړي. وارديدل او په نسخه ورکول کيدل.

لندن ۲۰۰۲

که زما منې کله کله ګډايې هم کوه!

تورک چې واده ته خبر وو، پوره يوه ګړۍ په سره لمر کې ګاډۍ(بس) ته سترګې پر لار پاتې شو خو د بس ګاډۍ (سرويس) پته نه وه . تر لږ چورت وروسته يې له سره خولۍ ايسته کړه وېښتان يې جړ پړ کړل د پتلون يوه پايڅه يې پورته او بله کښته کړه خولۍ يې کچکول کړه او دتم ځای خلکو ته يې په مات مخې په سندره کې ويل:

-بيچاره يم ناوخته کيږي واده ته نشم رسيدی د خداي په نامه د ټکسي کرايه خو راکړۍ ته نه نی نی...

د خلکو غوږونو ته ورغله چې وايي :بيچاره يم واده مې نه دی کړی بې کاره يم مرسته وکړئ چې يو ټکسي رانيسم ته نه نی نی...

نو چا لس چا شل په خولۍ کې ورواچولې لا نيمايي خلکو ته نه وو رسيدلی چې د پيسو شمير ورته پوره څرګند شو نو پيسې يې جيب ته کړې . خولۍ يې بيرته سمه او پر سر کړه ، پايڅې يې سمی کړې د سرک د غاړې د موچې نه يې بورس واخېست بوټونه يې پرې پاليش کړه يو ه فانتا يې پر سر پورته کړه او ټکسي ته يې لاس ورکړ او ولاړ.

د کيږده قدمونه ! (اهسته برو) پر مهال يو تن تورک ته نژدې شو او ورته يې په سا نيولی ږغ وويل:

ته هغه نه يې چې سوال دې کاوه؟

تورک سرې سر تر پايه له نظر تير کړ د کرتی غوټو ته يې ښه ځير شو چې دوې يې شليدلې وې، بوټونه يې په ختو لړلي وو شونډې يې وچی ښکاريدې داسې برېښيده چې ډوډۍ ترې خلاصه شوې وې ايله اهسته بروته را رسيدلی دی.

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

تورک کټ کټ وخندل په فیلوسفانه توګه يې ورته وويل:

اې ساده !زه پوهيدم که دا کار ونه کړم تا غوندي به نهار د آهسته برو په اوريدو تيز برو کيدم چې کور کې هم پياوه را نه خلاصه نه شي

کابل۱۹۹۰

ټبر عليکم!

په جرستان کې ټبر او ټبر پالنه خپل لوړ ستونځ(اوج) ته رسيدلي وه د ټبر پوښتنه د سلام پر ځاي کاريدله چې دو کسه به سره مخامخ شول نو د لاس پر ځای به يې ورته وايه:

ټبرعليکم!

)په کام ځوک يې؟په هغه کې بيا ځوک يې ؟ په هغه کې بيا...؟(

)توری يم په هغه کې بيا برګ يم په هغه کې بيا خړ يم(...

که به يې کام سره نژدې راوخت نو لاسونه به يې سره وکړپوله او غيږ په غيږ به شول خو که توپير پيدا شوی وای بيا نو بې شپيلک(ويسل) آزاده غېږ پيل کېده .

ګلو چې د يو ضروري کار دپاره جرستان ته تی نو خلکو ورته وويل پام کوه که چا پوښتنه درڅخه وکړه چې په کام ځوک يې داسي يو څه ورته ووايه چې هغوی پوه نه شی کنه نو په بده بلا به واوړې.

ګلو د جرستان په لاره کې يو دوکان ته د څه اخېستلو لپاره تم شو دوکاندار د سلام پر ځای په مرموز ډول ترې وپوښتل: ټبرعليکم!

ګلو هک پک پاته شوچې څه ووايي ترلږ چورت وروسته يې په داسې حال کې چې ژبه يې بنده بنده کيده زړه نا زړه وويل:

سيلاو ځی عليکم!

دوکاندار سر وښوراوه او د څه غوارې پوښتنه يې ترې وکړه څو تنه چې د دوکان مخې ته ناست وه او غوږونه يې بوڅ نيولي وه بيرته په خپلو کارونو اخته شول ګلو هم يو ژوره سا وشړله سودا يې واخېستله او رهي شو يو کوچی چې

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

هلته پروت وو او په پټوکې یې ځان نغښتی وو لکه لیونی نا ببر ه را جگ شواو لکه ورکه یې چې موندلي وي نارې کړې:

ودریږه چیري ځې!

پروښړکال دي پلار زما دوه سوه وزې په لوړه شیله کې وړې وې او ته داسې خرامان خرامان روان یې را تاو شه راوړه تاوان

خلک له ځایو را جگ شو ل او د گلو خواته لکه کرک چې نیسي کرار کرار را نژدې کیدله همدا چې په گلو کړۍ (حلقه) تنگیده شور ماشور هم جگیده کرار کرار هوایې دزي هم پیل شوې او ورسره د خوشالۍ پټو وان هم ورسره پورته پورته غورځول کیدل.

خوار گلو له شرمه په خولو کې ډوب و چې کوم خراب کار یې کړی دی چې د ده به نیولو دومره خوشالۍ جوړه شوه

یو سپین ږیري چې نوی د ډزو څخه خبر شوي وو راغی گلو خوشاله شو چې هغه به یې د دې وحشانو نه خلاص کړي گلوته چې لاسونه او پښې یې ټینگی ترل شوي وې ورنژدې شو.

گلو خوشاله شو چې اوس به یې هغه د دې مصیبت نه خلاص کړی خو هغه لومړی د هغه پر مخ ورتو کړل او بیا یې وپوښتل:

څه پیښه ده؟

دا سیلاو ځی علیکم دی ! هغه چې نیکه یې پروښړکال زما دوه سوه پینځوس وزې په لوړه شیله کې یوړل! په یاد دي شول هو هغه چې زما دوه سوه وزې هم ور پسې وې !

سپین ږیری یو وار بیا په نارو سورو شو

او ویل یې:

ما پریږدی چې ځان غازي کړم!

خو خلکو هغه ټینگ نیولی وو

اودگلو گرد چارپیره اتڼ پیل شو

لندن ۲۰۰۰

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

ددرواغو بازار...

د لندن د کډوالۍ کارمندانو(ایمیگریشن) د ورځني چارو د اسانتیا لپاره د درواغو سنجولو ماشین د ساینس د کارپوهانو په مرسته په ډېر لوړ لگښت جوړ او نصب کړ خو د دې ماشین گیج هیڅ کله له سرې لیکې څخه را کښته نه شو د دوی په خیال چې کار نه کوي نو یو بل ماشین یې د رښتیا ویلو د څرگندتیا لپاره جوړ او نصب کړ . یو افغاني رښتینی ډاکټر چې د دښمني له کبله کډوالي ته اړ ایستل شوی وو خپل د شلو کلنو د خواریو کور، شتمني یې وپلورل ځان یې لندن ته راورسوه او دلته یې د رښتیا ویلو د ماشین کوټې ته بوت .ډاکټر چې پر پوه او علم یې باور درلود اود درواغو ویلو یې بد راتلل نو په خپله انترویو کې یې رښتیا وویل:

زه یو ډاکټر وم په روغتون کې مې کار کوی د دښمني له امله مې ژوند په خطر کې وو.....

د کډوالی کارمندانو په هېښتیا ترې وپوښتل:

یوازی ډاکټر وي بل کوم دولتي څوکۍ دي نه لرله؟

کوم وزیر، صدراعظم، رییس جمهور یا باچا نه وې ؟

ډاکټر نه پوهیده چې دلته ټول راغلي کډوال لږ تر لږه دوه درې دوره باچاهي کړې ده . یا صدراعظمان وو

د گډوالی کارمندانو بیا ترې وپوښتل:

لږ تر لږه کوم باچا کوم وزیر- مزیر...؟

ډاکټر د نه په ویلو سر وښوراوه

د کډوالي یو کارمند ډاکټر ته د دیپورت پاڼه ورکړه چې په هغه کې لیکل شوي وه:

موږ عادي ډاکټران . استادان نه منو د داسو خلکو په منلو سره به د کډوالو سیل را مات شي .موږ تر اوسه یوازې دیرش زره افغاني مهاجر منلي دي چې هر یوه یې لږ تر لږه یوه دوره باچاهي- ماچاهي یا صدراعظمي تیره کړې ده

د رښتیا ویلو ماشین گیج هم هیڅ پورته نه شو نو هغه و چې هغه ماشین یې هم لکه خوار ډاکټر دیپورت کړ.

نو دا چې ولې دلته ځیني راغلي کډوال ډېر درواغ وایي دا ځکه د دوی د د رواغو خوند لیدلی دی او دا چې ولې ځیني ځانونه باچاهان گڼي او لکه باچاهان برخورد کوی او نور خپل رعایا گڼي دا ځکه چې د دوي کیسونه په پاچاهي منل شوي د ي .

لندن ۲۰۰۲

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

ویر مې زده کړ!

ددې لپاره چې د هیوادد نه پر مختگ علت جوت شي نو یوه ټول پوښتنه (عمومي ریفرندم) اعلان شو چې جوت شي خلک په دې اړه خپل نظریات په لیکلي توگه ښاروالي ته ورولیږي. هر هغه چا چې ښه دلیل ولیکی د هغه عکس به د نوي چاپیدونکي یو لکي نوټ انځور کیږي په زرگونه دلیلونه ښاروالي ته راورسیدل چې ځیني یې دا دي:

-تلویزونونه لا ټول نه دي په دار شوي

-د نارینو حجاب نه دي سمبال شوي

-ډمانو ته په دولت کې ونډه نه ده ورکړ شوې

-کوڅه ډب سپي په قدرت کې نه دي گډ شوي

-ځوانان ټول نه دي مړه شوي

-پوهان ټول نه دي تښتیدلي

-سیاست کوونکو په کال کې هډو یو رښتیا هم نه دی ویلي

-رهبرانو خپل تاریخ سم نه دی لوستی

-ښه ته مو ښه اوبد ته مو بد نه دي ویلي

-دولتي څوکۍ د پښو د مېچ پر بنسټ (لمبر په اساس) نه دي ویشل شو

- ...

خو د مستري یو شاگرد دا جایره یووړه خو عکس یې چاپ نه شو ځکه نظام بدل شو

دي شاگرد لیکي وه چې استاذان شاگردان خپل نوکران گڼي او بیا یې ورپسي زیاته کړي وه :

زه دا دیرش کاله له ویررینگ کار سره شاگرد یم دوکان جارو کوم ، سودا راوړم، کټو پخوم، لوښي مینځم ، چاي دموم دا ټوله مې ښه زده کړي دي خو په ویررینگ نه پوهیږم ځکه کله چې د اصلي کار ځای راشي نو استاذ ما دیو بل کار پسې لیږي چې زده یې نه کړم له ما څخه د شاگرد په بیه د نوکر کار اخلي همدا لامل دی چې زه په ویر پوهیږم اورینگ مې نه دی زده

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

ښه او بد

چې ژوندي يې تر تا بد او چې مړ شوې له تا بل ښه نه شته�له وګړو له نظره

چې برحاله يې تر تا ښه چې منفک شوې تر تا بل بد نشته--د همکارانو له نظره

چې جره (مجرد) يې تر تا ښه چې کوروال شوې تر تا بد نشته ---له انجونو له نظره

چې پلار د بچو يې له تا نه بد که بې بچو يې له تا نه ښه نشته ---د کرايي دار له نظره

چې نرم خوى يې له تا ښه که تند خوى يې له تا بد نشته ---د ميرمني له نظره

که لکړه لرې له تا بد او که يې نه لرې له تا ښه نشته ---د سپو له نظره

چې ډېره پرېږدي له تا بد او که يې خرېيي له تا ښه نشته --- د ډمانو له نظره

چې شتمن يې له تا ښه او که غريب وي له تا بد نشته�د خپلوانو له نظره

که موټر لرې له تا ښه او که يې نه لرې له تا بد نشته--- د ګاونډيانو له نظره

پيسه دوست که درواغجن شې يوه غيران ته بم اتوم شې--- د پوهانو له نظره

په سياست کې رښتيا نه شته ،بېله غلا دغله بل کار نشته�د تجربو له نظره

ملت او حکومت

شاګل خان د يوه سياسي ګوند په پټو سترګو د ټولو پريکړو په منلو سره د خپل کلي وکيل وټاکل شواو ددې لپاره چې له نورو خلکو نه وپيژندل شي يو ه سره چتر ی يې په خپلو پيسو رانيوله هر چيري چې به تی که باران و که لمر که به پلي وويا سپور که به په ګاډی کې وو يا په مغازه کې هر چيري به يې چتری په سر نيولي وه

چا ترې وپوښتل چې وکيل صيب ولي دي په سرويس کې پر سر چتری نيولې ده ؟يو خو باران نشته او بل داچې موټر ټيټ دی او بيروبار دی ته هم ورسره په عذاب يې او هغه خلکو ته چې تا و رسره ژمنه کړي ده چې مرسته ورسره کوي هم په تنګيږي

وکيل صيب په ډېره امرانه ګړدود(لهجه) تر يو لنډټوخي او غاړي تازه کولو وروسته وويل:

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

موږ چې وروسته پاته یو همدا لامل دی څکه ملت او حکومت باید سره جلا شي که زه چیري دا چترۍ په سر نه کړم څرنگه به حکومت اوملت یعني زه او ته څوک وپیژني (کټ کټ یې وخندل)

ربتیا هم د داسي ده د حکومت سړي باید یا چترۍ یا قره قلۍ یا لویه صدرۍ یا هم لکۍ ولري یا نور څه چې د ملت څخه یې توپیرو شي

ستنگري ښځې

فرانکلن وایي د ښځو ژبې توري دي او هغوی هیڅ وخت نه پرېږدي چې توري یې زنگ ووهي ر ښتیا هم د ښځو ژبې غوڅوونکي (جارحه) او اورنیو(ناریه) وسلو ته ورته دي او دځینو ژبې د سرو زرو کوچنۍ زینتي توري دي چې په اساني د مېړه د خپلوانو پر بدن ننوتلای شي. دي ډول ژبه لرونکو ښځو ته لاکتي ښځې هم وایي د ځینو نوري ژبې کټ مټ د ستوې(پیش قبضې) په غټوالي او تیره والي دي چې د مېړه د دوستانو لاسونه او پښې په یو ه گوزار پرې کوي چې تور زنی ښځې هم ورته وایي.

د دي ښځو او د هغو د مېړو ځانگړتیاوي داسي لندیز مومي:

-لاکتي ښځې کور او میړه خپل کنې د سهار له لمانځه څخه تر ماخستن پوري د کور کارونه لکه جارو ، اوړه اخښل، دډوډۍ پخول، کالي پریولل د مېړه چاپي کول او پر مخ سرخي او سپیده ټپل او د سهار دپاره اوبه تودول په یوازي توگه پر مخ بیایي مېړونه یې هم د دوتر له څوکۍ څخه د ناستي ستړي شوي وي لکه یرغه آس تر کوره ځان رسوي خو د کور وره ته د رسیدو سره سم سست او بیحاله لکه سل کلن سپین ږیری کړوپ او او کوږ په ټوخه ټوخه د کاله انگړ ته ننوځي او ځان هغې کوربچې ته چې تر مخه ورته اواره شوې ده رسوي او اوږد اوږد غځیږي توري هیلي چای او چاپي کول یې اړین(حتمي) کار دی خو د زینتي توري د زنگ د مخنیوي په پار د میړه د نورو خپلوانو د چخولو نغمه د مېړه غوږ ته رسوي.

ستوې ډوله ښځې د مېړه سره یو ځای له خوبه راکښیني د کور ساده کارونه په خپله یا پر خواښې اجرا کوي او گران کارونه د کورني کار په ډول مېړه ته پرېږدي ،د مېړه د تگ سر یو ځاي دا هم له کوروځی او د مېړه د رارسیدو سره یوځای کورته رارسیږي او مېړه یې د رسېدو سره سم په کورني کار بوخت کیږي غوږ لوښې، خیرن کالي، اوتو... او چای دمول...

ستومانه ستوې ښځې تر چای دمولو پوري ارام کوي د پیالو په شرنگي سره پر ځاي جگې کښیني او چای څښي او د دې لپاره چې توري یې زنگ ونه وهي د مېړه د خپلوانو په ردو او بدو ویلو پیل کوي د دې غوږونه او د هغه بل پوزه پرې کوي.

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

دربیمه ډله یې تور زني ښځې دي چې په یوولسو بجو له خوبه را کښیني په ببرسر او ناولي مخ د مېره د تیاري کړې سرې چای نوش جان کوي تر سینګار و روسته د پلار او یا دوستانو کره ځي او هغه وخت چې مېره یې ټول کورني کارونه وکړي ایله بېله دا هم کورته رارسیږي او له واره د دي لپاره چې توري یې زنګ ونه وهي د میره پر دوستانو برید کو ي د هغو سرونه پرې کوي او چې مېږونه خوار یې څه وواییي نو د واره په سینګار ځي کې سینګار کړی مخونه پریمنځی او مېږونه لړمون خوړین پریږدي.

خو یه وروره ! یوه بله ډله ښځې هم شته چې اورني(ناریه) ژبې لري چې یو وار یې موخه (هدف) ونیسي او هغه تباه کوي د ستنګر غوندي د موخې پسې وي دې ښځو ته ستنګرې ښځې وایي که دا ښځې وواییي چې ستا مور نور په دې کور کې اوسیدی نشي بیا چې هغه ورکه یا مره نه کړي نه یې پریږدي د دې ښځو مېږونه سهار وختي راکښیني ټول کورني کارونه تر سره کوي بیا نو خپلو دندو ته ځي د دندو له بشپړیدو نه مخکې په یوه بهانه کورونو ته راځي چای دموي چې میرمني یې راورسیږي بوټونه یې ورباسي هندي ګل ماله (ګیت ماله) ویدو ته اچوي او ورو ورو یې چاپي کوي .د ستنګري غوم غوم چې نور دي ورورنه دي ورور تر هغه دوام کوي چې خوار مېږه یې ومني چې ورور یې نه دي نور ورور.

خوار مېږه چې د دیګ او چایبر څخه وزګار شي نو سینګار ځي ته کښیني سترګې توري، میک اپ او لبسرین وټپې د زرو امیل واچوي او په ناز ناز د ستنګرې خوا ته ورشي او د جار دي شم جار دي شم په ویلو د ستنګرې دود پو کوي او په چورت کې وي چې سهار ته اوبه تودي کړي کنه.

ټولواکمني (امپراتوري)

د شرمښ له ګواښیدو ، ښکنځلو . غوړچونو او بې ځایه پلمو څخه د ختو ډکې لوی ویالې دېخوا ټول ژوي ډېر په ربړ اخته وه خو د ویالې هاخوا ژویو ښه ژوند درلو د ځکه هغوی شرمښ نه د رلود

د ویالې دېخوا ژوو د څان د ژغورتیا لپاره یو پلان جوړ کړ او د پلان د پلې کولو دنده یې زرې ګېدړې ته ورپه غاړه کړ چې شرمښ لکه پلار یې په ختو کې ډوب کړي.

یو و رځ زرې ګیدړې شرمښ په خبرو خبروله ختو ډکي ویالې ته بوت او د هغې خوا د خوږو غوښو ژویو ښیګڼې یې ورته څرګندولې او هم یې له پلان سره سم په درواغو سره پر دواړو خواو د ده د پلار واکمني کیسې ورته کولې او په مکر یې ورته ویل:

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

پلار دي ډېر زړه ور حکمران وو دلته به ودرید او له ویالې به یې په پټو سترګو ټوپ واهه هلته به یې یوه هوسۍ نوش جان کړه بیا به بیرته دېخوا راغی هغه وخت دا ویاله ډېره پسورړه وه اوس خو ډېره کمبره شوي ده ،ته هم د هغه پلار زوي یې لږ مېړانه وکړه په تا کې هم د هغه پلار وینه چلیږي

د شرمښ په رګو کې دغیرت وینه وچلیدله تر شا ولاړ خو زړه یې ونه کړ چې ټوپ ووهي سترګې یې سرې شوې

زړې ګیدړې پر له پسې هڅاوه او په مکر یې ورته ویل:

کټ مټ لکه پلارغوندی دي د هغه سترګې به هم تکي سرې شوې خو ټوپ به یې کړ.

شرمښ بیا تر شا ولاړ خو د ویالې په لیدو خولې پرې را ماتې شوې. زړې ګیدړې په مکر د واه واه کټ مټ لکه پلار دي! هغه هم په لومړي پلا هم داسي... خو ټوپ به یې کړ.

ویلو سره یې شرمښ نه پرېښود چې د دې کاره لاس په سر شي.

شرمښ د پلارد غیرت خبرو نور هم زړور کړ. بیا تر شا ولاړ خو بدن یې وربېردید او پښې یې سستې شوې.

زړې ګیدړې د شاباش په ویلو سره وویل:

کټ مټ لکه پلار دي پر هغه به هم د غیرت خولې را ماتې شوې او لوند خیښت به شو او ټول بدن به یې له غروره رېږدېدې اوځان به یې لوند کړ تا خو لا تر اوسه ځان نه وی لوند کړی!

شرمښ ته دا ټول کارونه عادي وښوول شول د پلار غیرت یې سترګو ته نیغ ودرید تر شا ولاړ په منډه شو او ټوپ یې کړل تر ویالې هغه خوا واوښت.

شرمښ خپله امپراتوري جوړه کړه ځکه په اساني اوښت او راوښت د زړې ګیدړې بې کچه هڅول د شرمښ د امپراتوري د جوړولو لامل شو. ددې پر ځای چې یې دا خوا له ظلمه وژغوري هاخوا یې هم په غضب اخته کړه.

زړې ګیدړې په ناسمي هڅوني له کبله د مکارې لقب ورکړ شو .که څه هم زړې ګیدړې ددې تاریخي خیانت له کبله ځان په هم هغه ختیو کې ننه ایست خو ګټه یې ونه کړه اوپه تاریخ کې همداسي خوندي شوه.

د درویش ډالۍ

زلمی ترکان چې د تندي په خولو او دلاسو په ټناکو یې ځان نه شو مړولای، د یوه بډاي سړي پر لور مین شو شپه او ورځ لکه ماهي تپیده په ډېر زړورتیا د انجلۍ پلار ته د مرکې لپاره ورغی او له ځان سره یې وویل:

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

یا مرگ یا برې!

د انجلۍ پلار زلمي ته وويل:

په يوه شرط لور درکوم ته به ماته يو لک افغانۍ په درويزه (فقر) برابر وي!

مجنون زلمي چې په لسو کلنو کې يې د زرو افغانيو ښتن شوي نه و نو يولک په درويزه برابرول ورته نا شونې وبرېښيده زړه يې و ځان تر موټر لاندي کړي خو بيا يې له ځان سره وويل:

يو ازمېښت به وکړم! بيا يې د ملنګي کالي واغوستل او کچکول يې پر غاړه کړ کوڅه په کوڅه ،کور په کور يې ګدايي کوله ،څه مهال لا نه وو تير شوی چې ونه يې ښه جګه شوه ،سره باړخوګان يې وکړه او ښه چاغ شو او بل دا چې تر يو لک نه يې ډيري پيسې ټولي کړې نو د انجلۍ د کور پر لور رهي شو په لاره کې يې له ځان سره ويل:

کاشکي له دې چمه (معاملې) تير شم

خوله دې کبله چې ژمنه يې کړي وه نو ورغی او د پيسوډک بکس يې د انجلۍ د پلار مخي ته کيښود.

د انجلۍ پلار پيسې وشميرلې او بيا يې ورته وويل:

سمه ده اوس نو ګدايي پريږده ! ورځه خپل اصلي کسب پيل کړه!

درويږګر زلمي په غوسه ورته وويل:

دا څه وايي څنګه پريږدم!

تا دګډايي خوند ليدلی دی ؟ که له ځانه لګيا يې!

د انجلې پلار ورته په غوسه وويل:

دا زما شرط دی !

درويزګر ورته په غوسه وويل:

زه ستا د لور نه تيريدای شم خو د د رويزګري څخه نه!

او زياته يې کړه: څه بيوزلی خو نه يم زر انډيوالانې مې نوري ستا له لور نه ښه پيدا کړي دي دا چې ژمنه مې کړي وه راغلم کنه زه او ستا لور ډير سره ليری يو دا يو لک افغاني مې هم د درويش ډالۍ در بخښلي دي!

د خداي په امان.

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

د روژي پر پنځلسمه اختر شو

دا د هغو درو � څلورو وګړو کيسه ده چې د بل يې نه اوريده .وايي داسې هيوادونه هم شته چې ټول سره يو د بل نه اوري يا لږ اوري بايد توبه وکاږو چې له داسي خلکو څخه مو دی خدای وساتي او خدای دي دا وس ورکړي چې غوږنې(ګوشکي) ځان ته واخلي.

وايي کوڼ جمال سپيره غوږونه او وچي شونډې لالهانده هاخوا دېخوا به ببږه ګرځيد را ګرځيد او هر څوک به چې مخي ته ورغی .نو په ډېر ټيټ ږغ چي يوازي دی پوهيده چې څه وايي ترې پوښتل:

-ورورہ زما وزې ورکي دي يوه يې شودې کوي او بله يې وچه ده. د وچي بيا يو ښکر مات دی زوی مې وړی دی…

-لارويو به د ده له حرکاتو او شونډو له رپيدو څخه اټکل کاوه چې خير غواړي نو په غوسه به يې ورته وويل:

-خدای دي درکړي څوان سړي يې شرم وکړه ځان او اندام دي ګوره خير غواړې بې غيرته!!..

-چا چا به لا له غوسې غاښونه ورته چيچل.

-کوڼ جمال په نهيلۍ د کور خوا ته روان و او له ځان سره يې غوم غوم وو او ويل يې:

-اخيره زمانه ده څوک د چا نه اوري نن ده که سبا هرومرو قيامت دی خو سترګې يې پر يوه بزګر ولګېدې له خوشالۍ يې سترګې وبريښيدې او مخامخ ورته ودريد او ورته يې چې هغه هم له بد مرغه کوڼ وو وويل:

-سلام عليکم! زما دوې وزې ورکي شوي دي يوه شودې کوي او بله وچه ده او يو ښکر يې هم مات د ی زوی مې وړی دی مور يې شودې نه لري….

بزګر چې په خپل کار اخته وو فکر يې وکړچې دی هم روژه ماتي ته وږيا ترکاري غواړي نو په غوسه يې ورته وويل:

-زه دلته ترکاري نه پلورم ورځه له باراز نه يې وپلوره!

لاس يې د بازار خواته ونيوی

کوڼ جمال د خير يوسي په ويلو د بازار خواته رهي شو اوله ځان سره يې ويل دا چې قيامت نه راځي د داسو ښو خلکو له برکته دی

جمال سوچ وکړ چې هغه ورته ويل وزې د بازا رخواته تلي دي نو د منني په پار يې و رته وويل:

-خير يوسي ورورہ چې راودي ښوولې!

بزګر سوچ کاوه هغه ورته بد او رد وايي نو هغه ورته وويل:

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

-ځه وروره چې بيا را نه شې!

له نيکه مرغه جمال خپلي ورکي وزې په بازار کې وموندلې او په خوشالۍ کورته راغی او ټوله کيسه يې و خپلي ميرمني ته وکړه او دا چې اوس هم ښه ښه خلک پيدا کيږي شکرونه يې وايستل.

جمال او ميرمني يې وپتيله چې دا وچه وزه چې يو ښکر يې مات دی و بزګر ته وبښي ځکه دوی يې له لوی لالهاندي ځخه ژغورلي وو . جمال وچې وزه له روغ ښکره ونيوله او بزګر ته يې بوتله

-بزګره وروه! خدای دی خير درکړي ښه سړی يې زموږ ورکی وزې دي را وښودلې کنه په کومه قصابي کې به يې اوس غوښې پلورل کېدې او زما زوی به له لوږې مړ وای. دا وچه وزه يې ستا خير که يو ښکر يې مات دي

)د اشارو سره.(

بزګر چې د جمال شونډې او د وزې مات ښکر وليد داسي پوه : چې په ناحقه تور واوښت او داسړی وايي چې ولي دي زما د وزې ښکر مات کړی دی.

بزګر په داسي حال کې چې له غوسې ريږديدي وويل:

-زه والکه خبر يم بيا لېونی خو نه يم چې د پرديو خلکو د وزې ښکر مات کړم هغه هم په دې مبارکه روژه کې توبه توبه ځه وروره لار دي واهه!

دوه کاڼه دواړه کرار کرار اخته وه يو څه ويل کيدل اويو بل شی مانا ترې اخېستل کيدله.

جمال داسي وانګيرله چې بزګر ورته وايي وچه وزه نه غواړم هغه بله د شودو هغې راکړه!

نوهغه زاری يې ورته پيل کړې :

-دواړه دي له تا جار شي خو د هغې بلې شودې خپل زوی ته ورکوم مور يې شودې نه لري دغه ښکر ماته وزه ومنه(د اشارو سره)

د جمال ننواتي و بزګر ته غوسه او قهر ښکارېده.

)د دې نه ښکاري که څوک د چا خبري نه اوري نو کړه يې هم نه ويني خپل سوچ يې خبري او کړه ورښيي(

دبزګر چې وار په واريې غوسه له دې ناحقه تور څخه زياتيده وويل:

اوس چې ترکاري نه درکوم قست اخلې ما له هغه سره وپيژندي چې دنګه مار (دعواجلاب) يې!

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

د دوي خبري دومره ردي بدلي شوې چې لاس او گريوان شول نو غوره يې دا وگڼله چې درېيم سړي ته ورشي . نو په داسي حال کې چې د دواړو خولې ښوريدي(په اشارو سره) يو په غوسه او بل په ننواتي وو سره رهي شول په لاره کې يې يو سپين ږيرى چې د بده مرغه هغه هم کوڼ وو او بام يې اخيړاوه وليد دواړو خپله کيسه ورته په يو وار پيل کړه:

سپين ږيري چې د دواړو د لاسو او شونډانو ښوريدل وليدل نو پوه شو چې دوى شکايت ته راغلي دي دوى وايي دا کوڅه مو ولي په اخيړ بنده کړي ده. ولي گاڼۍ (اوگيره) په کور کې نه نيسى.

سپين ږيري سوچ وکړ چې يو خو سپين ږيري دي او بل دا چې روژه ده نو راځه دوى ملامت کړه نو لکه چې شخړه يې په پيسو غوښتله لستوڼي يې ښه وهل ملا يې په پټو ټينگه وتړله له بامه راکوز شو او په کوڅه کې د شو نډانو ښوريدل او لاسونه غورځول خپل لوړ ستونځ (اوج) ته ورسيدل:

دا لاره د چا دپلار ده!خود يې بندوم څوک يې قواله لري !!لاس مو تر لندنه خلاص! زه نر نه وينم! ښښنه غواړم مور يې شودې نه لري.. وچه وزه... مات ښکر... ترکاري....

لاسونه هرې خواته په اشارو وه شونډې په ښوريدو وې.

نورو لارويو سوچ کاوه چې گوندي دوي ورزش کوي

کرار کرار دا و رزش توند او تيز شو،يو پر بل بريدونه پيل شول يو وار به ختگر لاندي شو بيا به بزگر او کله کوڼ جمال لاندي شو

په همدې جگړه کې روژه ماتي هم تير شو نو درې سره وپيتيله چې کازي ته ولاړ شي نو درې واره کازي ته ورغلل له بده مرغه کازي هم کوڼ وو او خداي خبر څومره پريکړې به يې هسي په اټکلي ډول کړي وي:

جمال ، ختگر او بزگر د کازي په ليدو په يو وار په خبرو او اشارو شول:

-چا لاره بنده کړي ... ښښنه غواړم مور يې شودې نه لري....پورته مې کاگل کوى... هاخوا بازار....

کازي د د وی په ليدو په غوسه شو او ويې ويل:- يو يو شاهدي ورکړي!

ختگر چې تر نورو ډير سپين ږيري وو لږ مخته او په اشارو شو

-ما پورته پر بام کاگل کوي(پورته يې گوته ونيوله)

هغو دوو نورو هم سر وښوراوه

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

کازي چې ډیر پوه سړي وو او پوهیدی چې هوښیارانو ته یوه توری بس دی نو له ځان سره یې سوچ وکړ د دوو پر ځای درې شاهدي ته راغلي دي خلګ به وایي کازي بې عقله دی، دی په نیمه نه پوهیږي زه دومره بې عقله نه یم نو له ځایه پورته شو او ویې ویل:

بس بس زه پوه شوم چې تاسوسپوږمۍ لیدلي ده ځی سبا اختر دي (له داسي پریکړي جار شم رښتیا هم د سپوږمۍ څوارلسمه وه او دوی هم سپوږمي لیدلي وه)

او هغه وو چې د روژي پنځلسمه اختر شو موږ لا د ماشومانو لپاره د کالو ټوکر نه وو اخیستي.

یو مشر چې د بل نه اوري او د بل په اشاره پریکړې کوي هرومرو به د روژې په پنځلسمه اختر وی خو د لسو مشرانو په پریکړو نه پوهیږم چې څه وخت اختر او څرنګه اختر شي او....

پر پاچاهي یې نه ورکوم

ترافیک غورازه چکله موټر ته لاس ورکړ . موټر و درید او د کړکۍ له ماتې ښیښې نه د موټروان سر را ښکاره شو.

ترافیک : لیسانس او جواز سیر دي راکړه!

چلونکي دېخوا هاخوا د واسکټ جیبونه ولټول او ویې ویل:

-راځخه ورک شوي دي!

ترافیک ورته په غوسه شو او له یو � دوه پټکو وروسته یې موټر د سرک پر غاړه ودروی او د جریمې د پاڼې په لیکلو بوخت شو

موټروان د واسکت له غوړ جیب نه د نسوارو ډبلی راوکیښ د مخ او غاښو په لیدو شو او له ځان سره یې غوم غوم وکړ او ورو یې وویل:

تر دې موټرواني خو د ترافیکو کومنداني ښه ده.

ترافیک د جریمې پاڼه موټروان ته ورکړه

موټروان په تونده لهجه وپوښتل :

-څودي؟

-دوه سوه!

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

موټروان د شنو لوټو بنډل راویست او یو لوټ یې ترافیک ته ګذار کړ او ورسره یې وویل:

نوریې ستا!

موټر یې سوچ کړ او په داسي حال کې چې ګیر یې الیشاوه(بدلاوه) د ځان سره و ویل:

-نه بابا پر پاچاهي یې نه ورکوم او په روڼ تندي پر خپله لار روان شو

کابل ۱۹۹۱

د څوکۍ خوند

ترهغې وروسته چې جلندر خان له ریاست لیري شو برات ګل خان چې ډیر ښه چلندي او ټولنیز سړي دی زموږ رییس شو هغه هر چا ته ان که د نهمې رتبې مامور هم وي له ځایه ورته پورته کیږي د لاس روغبړ ورسره کوي او تر کتنې وروسته یې تر وره پوري بدرګه کوي. زما دا کړه وړه ډیر خوښیږي ځکه د انسان کرامت ته درناوی تر ټولو ښه کار دی.

ورو ورو ځیر کیدم چې نوی رییس صیب یوازي پخواني رییس جلندر خان ته له ځایه نه پورته کیږي په ناستي روغبړ ورسره کوي او وروسته یې هم نه بدرګه کوي

ما ته دا معما پیچلې وه نو ځکه مې یوه ورځ رییس صیب ته ورغلم .ماته چې د تحریراتو کارمند وم له ځایه جګ شو تر روغبړ وروسته مې د یوې پوښتنې غوښتنه ترې وکړه هغه په ورین تندي اجازه راکړه:

ماځیني وپوښتل:

-رییس صیب که څه سپین سترګې کیږي خو بیا هم ستاسو ښه چلند دا جورت راکوي چې یوه پوښتنه درڅخه وکړم.

-مهرباني!

تاسود هغه ښه چال چلنداو سلوک له مخي چې لرى ټولو اړوندو ته چې ستاسو لیدو ته راځي له ځایه جګیږی خو... خو یوازي جلندر خان ته ...

که مو ډیر ځیني بد راځی چې نور دلته د راتلو اجازه ورنه کړم.

رییس وویل:

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

-نه، نه!

د رییس تندي لا پراخ شو او لږ موسکی شو او ویې ویل-:

-هغه داسي سړي دی که چیري زه له ځایه پورته شم هغه سم له لاسه زما پر ځای کښېني او ورو یې زیاته کړه:

هغه د دې څوکۍ خوند لیدلی دی.

مامور باشي خشره باشي پیش بیا

په داسي حال چې لاسونه مې په خپلو پړسیدلو جیبو نیولی وو په بسم الله ویلو سره د میوو د کراچیو ګڼه ګوڼې ته ننوتلم او له ځان سره مې وویل:

-شریفه! نن دي پوره پنځه بنډله د لسګونو نوټونو تنخواه او ماکول اخیستي ،جیب دي ډک دی چې نن میوه نه اخلې نو کله به یې اخلې؟

د میرمني خبرې مې په غوږو کې ازانګې کوي چې ویلې:

-هو سړیه! ګوره شودې نه لرم ماشوم وږی دی د ګاونډي ښځې ته ډاکټر ویلي وو ښوروا او میوه خوره چې شودې وکړې نو یا غوښه راوړه یا میوه چې شودې وکړم.

غوښې خو مود لوی اختر په لومړۍ و رځ وخورې پاته شوه میوه د ځان سره مې حساب وکړ که پوډري شودې واخلم د کور کرایه، برېښنا، صابون ، کوپوني توکې،جارو، تیل او د رادیو بالتۍ به په څه واخلم نو هرومرو شودې اخلم.

ښه کومه میوه واخلم را په یاد شول خټکی ښه دی ځکه کله چې مې میرمن د هیلۍ په واده کې خټکی خوړلی وو نو په ډېره خوشالۍ یې د شپې راته ویلي وه:

هو سړیه! نن مې شودې ډېري شوي دي ولي؟

نن مې خټکی خوړلی دی (په ډېره خوشالۍ) نو خټکي پلورنکي ته نژدې شوم او زړه نا زړه مې ترې پوښتنه وکړه:

کاکا من په څو دی؟

پلورونکي ما ته وکتل خو څه یې ونه ویل. له شا نه یو بل ږغ کړه :

من په څو دی ؟

پلورونکي د ښتني پیرودونکي د ږغ په اوریدو له واره ځواب ورکړ :

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

-اته سوه.

ډیر ورو د دوکان له څنګه تیر شوم چې پلورنکي مې ونه ویني. هر خټکی له من - درېڅ چارکه کم نه وو او ما ۲۲۰ افغانۍ ونډه ورته ایستلې وه نو له ځانه سره مې وویل:

خټکی نه شفتالو، نو د شفتالو کراچې ته ودریدم ،خو ژر پوه شوم چې شفتالو هم شودې نه ډیروي ،همدارنګه هندوانې،زردالو. ام ، ګیلاس...

یو هم زما په خیال شودې نه ډیروي ،په همدې چورتونو کې وم چې کومه میوه شودې زیاتوي، چې د مامور سرګردان خبرې را په یاد شوې، چې ویل یې که میوه خورې نو ماښام یې اخله ډیر ارزانه وي.

کور ته ولاړم او ناوخته د میوې د کراچیو بازار ته د دوه سوو افغانیو سره ورغلم پیسې مې د کیسه برانو له ویرې په کور کې پریښودې ځان او کیسه بر مې دواړه بیغمه کړل.

جوړ جشن وو په هري کراچي ګیس څړیده او ځلیده خو نرخونه همدا رنګه لوړ وه نود هري میوې د نرخ په اوریدو په موزون قدم ترې تیریدم اخیر ګیسونه هم تیل خوري، خو د شودو د زیاتیدو میوه نه پیداکیده. له یوې کراچی نه چې د نورونه لږ وړاندې وه د سړک منځ کې ولاړه وه او ګیس یې هم نه درلود داسې ږغ پورته کیده:

مامور باشې خشره خور باشې پیش بیا!

له ځانه سره مې وویل:

لکه چې همدا بې ګیسه کراچی د مامورینو ده او همدا ماته وایې پیش بیا، نو کراچی ته نژدې شوم په کراچی کې الوبالو وو هغه هم ډیر ارزانه چارک په ۱٦۰ افغانې له واره مې له الوبالو څخه کڅوړه ډکه کړه او د سترګو تر کونجو مې بل پیریدونکې ته چې زما څنګ ته ولاړ وکتل هغه هم ماته مامور ښکاره شو او هغه ته زه . په ډیر ویاړ او غرور مې د میوې کڅوړه په لاس کې ونیوله او د موټر تم ځی ته وراغلم خو اخیرې سرویس را نه تللی وو او پر ځای یې ټکسي ولاړ ووچې په سل افغانۍ یې یو تن پورته کاوه او زما سره څلویښت افغانۍ وې. ټکسي موټران تلل او راتلل هیڅ چا چنه منه نه ورسره واهله او هیڅ ټکسي وان هم نه ویل مامور باشې خشره خور باشې بی پول باشې پیش بیا!

یو ټکسي ته چې دوه سپرلۍ یې کمې وې ورغلم او په عذر مې ورته وویل:

وروه څلویښت افغانۍ درکوم مامور یم نورې راسره نشته!

هغه راته په غوسه وویل:

ځوک بیا تجار دی چې ته مامور یې اخیر موټر تیل خوری څه اوبه خو نه خوري!

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

موټر یې سویچ کړ او ولاړ.

پر سړک څوک نه ښکارېده یوه کراچۍ روانه وه چې یو تن پر هغه ناست او بل هغه راکښله زه هم د کوڅه دربو سپو له ویرې ورسره ملګری شوم .هغوی تيز تلل او ما ورسره ځغاستل له ځانه سره مې سوچ وکړ او داسي هوډ مې وکړ. چې دوی دواړه پر کراچۍ کښيني او زه به يې راکاږم، ما کڅوړه پر کراچۍ کیښووله چې څيري نه شي او په دې ډول تر یو ځای پوري له دوی سره او هغه نه وروسته يوازي په داسي حال کې چې دشپې بنديز پيل کيده کورته ورسيدم.

ميرمني مې په وره کې ولاړه وه فکر يې کاوه چې کونډه شوې ده زما په ليدو خوشاله شوه او په شکر کښلو شوه او زما ژوندي راتګ ته يې خيراتونه او حلواوي ايښي وې.

له هغه وروسته چې ډوډۍ مو وخوړله نو په پوره غرور مې ږغ کړل:

راواخله هغه ميوه چې ويې خورو!

د ميوي له ټکي سره مې دري واړه ماشومان په بستره کې جګ کيناستل او کورس يې ناري کړ:

کومه ده ميوه!

تا به ويل نه چې پيشلمی دی كه څه!

د ميوې په ليدو لږ وارختا شوم ځکه الوبالو چنجن وه او هلته نه ښکاريده نو ژر مي بهانه جوړه کړه :

چنجن الوبالو ويتامين لري!

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

کسر شان

شمشتوخپله دنده د کسر شان په خاطر پرېښووله هغه لومړی د سینما ګانو د ټکیټونو د تور بازار تکره غړی وو هغه هدو په دې دنده کې بهرنۍ ژبه هم زده کړې وه او وروسته یې د ښو فېلمونو د کموالی په خاطر دا پخه دنده پرېښووله او نوې دنده یې غوره کړه.

هغه چې لاس او پښه یې پلستر وه او د ابن سینا د روغتون په عاجلي کوټه کې بستر وو خپله کیسه داسې کوي:

هره ورځ به له ځیرو کالو او لوڅو پښو او شلیدلي ګریوان سره له یوې ټوټې وچې ډوډۍ د نوي ښار د لوکسو او پیسه والا خلکو د کورو مخې ته د خځلو(کثافاتو) بیرل تر څنګه کیناستم د کور د څښتن په لیدو به مې په پټه له جیبه وچه ډوډۍ راویستله نو هغه به مې په مزه مزه خوړله او د خځلو د بیرل په لټولو به بوخت شوم خو زما داکار په لیدو به کور والا شتمن زړه را باندي وسو، جیب ته به یې لاس کړ ښې ډیري پیسې به یې راکړې. تر ډیره مې دا کار وکړ په دې کار کې ډېر بریالی وم او ژوند مې ښه چلیده.

د ډالرو د بیې په لوړیدو سره ماته هم نوي چورتونه را پیدا شول او له ځان سره مې وپیتیله.

چې باید زه هم د ډالرو کار وبار وکړم نو د وزیر اکبر خان مینې ته چې هلته ټول بهرنیان ژوند کوي ورغلم هلته د یو ښه لوکس بهرني کور مخې ته کیناستم د کور والا د دروازې په پرانیستلو سره یو وروستی ماډل موټر راووت ،ما هم د چپه شوی بیرل په لټولو پیل وکړ . موټر راووت ما ته نژدې شو له سترګو له کونجو مې وکتل، په موټر کې یوه پی مخي بهرنۍ پیغله ناسته وه، غاړه دې مې بنده نه شې وایې: په بهرنیانو کې پیغلې نه شته نو یوه انجلۍ ناسته وه ما ته یې اشاره وکړه:

چې موټر کې ورسره سپور شم ما دېخوا هاخوا وکتل چې ډاډه شم هدف یې زه یم په خوشالۍ په موټر کې سپور شوم او په خوږو چورتونو کې لاهو شوم:

ښایي کوم لوکس رستورانت ته مې بیایي ؟ یا به یې خوښ شوي یم؟ وایي په بهر کې داسې ځوانان نه پیدا کیږي یا به مې کوم بل هیواد ته استوي ؟ نقدي پیسې به نه لري له چا نه به یې اخلي ؟ په همدي چورتونوکې وم چې موټر بیریک ونیوه او پی مخي ما ته په اشاره په مکروریانوکې د کثافاتو لوی سیمنټي صندوق راوښووه چې په چټلویو پټ وو او د دس � مس- چس په ویلو یې ما ته وویل:

دلته ډیري خځلي شته انشاءالله چاره دي په دې کیږي او که دي چاره ونه شوه زه مازیګر بیرته ددیخوا نه تیریږم بیا دي د کابل دریاب ته بیایم....

ما له خوشالۍ نه په هندي اکټ سره ځان په هغه خځلو وغورځاوه او هلته پرتو ښینبو زه ټپي کړم.

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

او د باي باي په ویلو ولاړه.

مدرنیزشن

زما یو ملګري نه پوهیږم څرنګه یې د بخت ستوری و ځلېدی په مکرویان کې یې کور واخیست. د دې لپاره چې ځان له سیالانو سره برابر کړي ټول زاره او د مکرویانو تر سلیقې بهر شیان یې خرڅ کړل(ځکه دوی له د اپارتمانو له شا برنډې ته ځیر شوي نه و چې ځیني ترې د زړو کالو د زیرمتون کار اخلي) او پر ځای یې لوکس او برقي سامانونه رانیول چې تر نورو ګاونډیانو څخه کم نشي ، میرمني یې په خپل وار لستوڼي بډ واهل او د مډرنو اصطلاحاتو کورس یې خپل ماشوم ته پرانېست چې په خبرو اولغاتوکې تر نورو ماشومانو چارک- نیم چارک زیاد وي .

زه چې له نوي کوره خبر شوم د کور د تبریکي لپاره ورغلم د کوچني اجمل او د مور په خبرو او لباس کې ډیر توپیر راغلي وو کالي یې لکه وېښتان لنډ شوي وه او د خبرو مساله یې ډیره شوي وه، دا دومره بدلون په دې لنډه موده کې ډیر عجب راته ښکاره شو . خو د مکروریانو له اعجاز نه هم باید سترګې پټې نه کړو له اپارتمان سره داسي بدلونونه باید وي کنه نو عادي کور او مکرورینونو توپیر په څه کې دی!

کوچني اجمل به د هرې کولچې او چاکلیټ په اخیستلو سره د وښه (!؟) او مننه ټکي کارول.

له دغو خبرو سره زه په چورت کې شوم او رنګ مې سور واوښت ورو ورو ځیر شوم چې ماشوم ما ته ځیني نصیحتونه هم پیل کړل:

کریمه(پخوا یې کاکا جان راته ویل)! خوارِه مه خوره چې ستوني دي په دردوي!

ما چې خوړو ته لاس نه وو وروړی دا خبرې مې اوریدې او خپله یې همداسي خوړله او د مننه ، موړ یم ټکي یې هم بیځایه کارول زه پوه شوم چې (دا تصنعي او تشریفاتي) ټپل شوي وییونه(کلمات) دي چې اجمل خوار ته په زوره ښوول شوي دي ، مور یې د ماشوم په دې اکر(وضع) خوشاله ښکاریده چې ښه نوي وییونه کاروي خو په ترڅ کې یې د ماشوم له بد سولۍ څخه به غوسه کېده نو ماشوم ته یې ویل:

-اجمل صیب! کریم مه په تلکوپ(!) کوه

-زما خندا د دغو نندارېزو او غلطو کلماتو په اوریدو دوه ګرایه(دوه چنده) شوه نژدې وو چې د خندا له زوره پوخ ووهم خو ځان مې ټینګ کړ موړ په همدې خبرو کې وو چې زما دوست هم راښکاره شو

-کوچنی اجمل د پلار په لیدو په چکچکو شو مور ته یې مخ ورواړاوه او ویې ویل:

-مامي هغه دی پاپي مې راغی!

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

-ما په اريانتيا شاو خوا وکتل او چې پر خپل دوست مې سترګې ولګيدې له خندا مې پوخ وهل او روغبړ ته يې پاڅيدم. په دې وخت کې داجمل مورزما دوست ته وويل:

- -د اجمل پاپي! ښه شو چې راغلې کريم توبره کي (!) ته راغلی دی.

د خندا مې تشي وخوړيده زما د دوست خندا هم چې رنګ يې لړ څه سور اوښتي و له ما سره غبرګه شوه .د اجمل د مور خندا په واريز(وقفه يې) ډول زموږ خندا پسې اخيسته (تعقيبول) او زموږ د ټولو خندا په کوټه کې انګازې جوړې کړې وې

خو زه بيچاره!

له ډم نه پوښتنه وشوه ستا او ډاکټر تر منځ توپير په څه کې دی؟

هغه وويل:

دواړه سپينې چپنې اغوندو، د دوکان د خلاصيدو اجازه لرو، دواړه له جارحه وسلو نه کار اخيستلای شو ،دواړه تر سلو نه زيات فيس اخلو....

خو زه بيچاره!

خو ته بيچاره !!!

هو خو زه بيچاره د مشتري د وژلو حق نه لرم او هغه يې لري(په اسکيرلي ږغ)

رايګيري

مدير عارف په منډه منډه د غونډې کوټې ته ځان ورسواوه، هغه سوچ کاوه چې پرې ناوخته شوی به وي نو د دروازې له چولې نه يې دننه وکتل د رييس لاس يې د کوم شي په رای اخيستنه کې پورته وليد نو د ده لاس هم هلته په دهليزکې اتومات پورته شو او تر ټک ټک وروسته د غونډ ې کوټې ته ننووت او د نورو غړو په منځ کې چې د هغو هم ښي لاسونه جګ وو، کيناست د ده نه وروسته مدير صمد ، مدير اکرم، مدير جعفر ،پرې ګله چې د هغو ښي لاسونه هم پورته وو يود بل پسې کوټې ته راننوتل.

رييس د دې اکر (وضعي) په ليدو لږ سور واوښت موسکی شو او ويې ويل :

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

وبښی! زما په تخر کې دانه راختلې او نه شم کولای لاس ټيټ کړم خير په هر ډول لکه چې د غونډې ډير غړي پوره دي نو غونډه رسماً پيلوم.

پروپاگند

پستکي خمڅ ته ورو په غوږ کې وويل:

ته خبر يې ؟

خمڅ په هېښتيا او وارختايې وپوښتل:

نه وروره څه خبره ده؟

بې و زلي او لوږه ډيره شوې ده ان هغه لنډک نه دی

-هو!

د هغه خوارکي مخ له ډيرو شوتلو د خوړولو نه پړسيدلې دي !

خمڅ بيا په هېښتيا سره وپوښتل:

شوتلو يې څرنگه مخ پړسولې دی؟

پستکي په حق جانبه بڼه وويل:

ولې نه دې اوريدلي چې د غوا نس د ډيري شوتلو په خوړلو پړسيږي

ښکلا دي وي همداسي

بيزو سوی ته چې ورسره گاونډی وه د خپل ورک شوي زوی کيسه کوله سترگې يې د اوښکو ډکې شوې او په داسي حال کې چې يې پوزه يې راکښله و ويل :

هغه زما ډير ښايسته ماشوم و د هغه د پوزې او شونډو ښايست خو لاڅه کوی ډير ښه پيکی يې هم د رلود هغه کټ مټ زما د مشر زوی په شان ښکلی...

سوی ته د بيزو د مشر زوی د څيرې را په ياديدو سره داسي په کړس کړس خندا ورغله چې په وچو پاڼو او وښو کې يې څو لوټکي وخوړلې

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

چاغ چاغ

د ښاروالي په انګړ کې يوه ډله مظاهره چيان را ټول شوي وه او همدا يو شعار يې را غبرګاوه:

چاغ، چاغ

بيا به يوه ږغ کړل :چاغ

نورو به په يو ږغ غبرګول:

چاغ چاغ، چاغ چاغ

د انتصابي کميسون رييس چې ډير ډار شوی وو سل زړونه يو کړل او له مظاهره چيانو څخه يې وپوښتل:

ـ ولي چاغ؟

يو تن مظاهره چی چې اوقي (پوخ پتير) ښکاريده په سا نيولي ګردود (لهجه) ځواب ورکړ:

هر ډنګر چې چاغيږي بيا يې بل ډنګر پر ځاي ټاکل کيږي !

پوخ پتير بيا مخ مظاهرې چيانو ته واړوه او په حق جانبه بڼه يې هغوي ته وکتل اوويې ويل:

نو موږ چاغ غواړو

ټولو په يوه اواز ورسره غبرګه کړه:

چاغ چاغ، چاغ چاغ

چاغ چاغ ، چاغ

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

مړنه سیالي

د مکروریانو په اپارتمانو کې د دوو ښځو تر منځ په کوم کوچني شي لفظي شخړه پیل شوه . لا څو شیبې نه وې تیري شوي چې ګڼ شمیر لیدونکي دې بې ټکیټه ننداري ته را غونډشول.

ته څه شي یې!

څه لرې ؟

په څه نازیږې ؟؟

خبرې کرا رکرار تودېدې، لومړۍ ښځې له لږ سوچ نه وروسته پر پوړني ملا لکه پهلوان ټنګه وتړله او په منډه خپل اپارتمان خواته ولاړه او د هغې خوا یې په داسي حال کې چې یو برقي داش یې پر اوږه راخیستي وو او خندنې وه بهر راووتله او خپلي حریفي ښځې ته یې په طعنه وویل:

او خوارکې ! راشه زما د دې برقي داش سره خبرې وکه!

دویمه ښځه د داش په لیدولو لکه چې برق نیولې وی هغه هم په بېړه خپل اپارتمان ته ننوتله او له څلورم پوړ نه یې پر اوږه خپل سل کیلویې برقي داش بهر راویسته او ورسره یې وویل:

او بیچاره ته څه له ماسره خبرې کوې! زما د دې نوي برقي داش سره خبرې وکړه!

د ننداړچیانو پرله پسي چکچکو لومړۍ ښځه وهڅوله چې په منډه ولاړه شي او ځان وښي ،هغې هم په پنځو ثانیو کې یوه دولس ګزه غالۍ چې دوو پهلوانانو له ځایه نشوای ښورولای له پینځم پوړ نه پر اوږه راویستله اوپه میدان کې یې وچرخوله او مخ یې خپلي حریفي خوا ته کړ او ویې ویل:

ته کم بخته لومړۍ زما د دې دولس ګزه غالۍ سره خبرې وکړه!

دویمي ښځې خپل لستوڼي بډ واهه او لکه فنر ولاړه هغې هم هم هغسي یو دولس ګزه غالۍ پراوږه راویستله او ویې ویل:

ته خواره هم لومړۍ زما ددې(ماور) غالۍ سره خبرې وکړه! زما سره څه خبرې کوې!

لومړۍ ښځې ۲٦ انچه رنګه تلویزیون د الماری سره چې څلور تنو هغه نشوای انتقالولای لکه بڼکه بهر راویست او حریفي ته یې په کنایه وویل:

او بیچاره لومړۍ زما د دې رنګه ۲٦ انچه تلویزیون سره خبرې وکړه! زما سره څه خبرې کوې!

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

دويمي ښځې هم همداسي يو تلويزيون او يو راديو کسيټ سره بهر راووتله او ويې ويل:

ته لومړي زما د دې شل انچه رنګه تلويزيون او دوکسيټه نېشنل پانو سونيک تيپ سره خبري وکړه!

شخړه دومره توده شوه چې سړک بند شو د سينګار الماری تخت، ګاڼې، لوښي ، بستري، چرګان...ورو ورو د دويمي ښځې په تندي خولې راماتي شوې ځکه د لومړی ښځې سامانونه او د ننداركوونكو چكچكو لړ زياتی کوی، خصوصاً د سرو زرو يو کيلويې اميل يې روحيات بلکل خراب کړل او په نيمه ضعف حالت يې پر يوې بسترې تکيه وکړه.

لومړي ښځې چې ميدان يې وړی ګاڼه لکه يو ملي اتل د يو ميز له پاسه ودريده او د کاليو او ګاڼو په ښوولو لکه کلنګ چې ښکاره کوي پيل وکړ او د هر توکي په ښکاره کيدو سره به يې زياته کړه:

زما سره څه خبرې کوې د دې!...

د ننداره چيانو چکچکو ميدان ښه تود کړی وو د دې نه وروسته يې د ميړه د بانکونو او نوي رانيول شوو جايدادونواو د دوستانو دموقفونو په لست په ويلو پيل وکړ:

په پغمان کې سل جريبه باغ!

چکچکي

زما سره څه خبرې کوې راشه زما د ميړه سره چې رييس دی خبرې وکړه!

دويمه ښځه چې ضعف وه د رييس په اوريدوسره يې جتکه وخوړله له ځايه را پورته شوه او ويې پوښتل:

-څومره وخت کيږي چې رييس دی؟

-يو کال کيږي.

دويمي ښځې چې لاس يې پر ملا نيولی و و کټ کټ وخندل او او ويويل:

هوو بيچاره! ږغونه يې پيل کړه ټول چوپ شوه چې څه خبره ده.

هغې ويل:

هو بيچاره! زما ميړه يوه اوونۍ کيږي چې رييس شوی دی.

سامانونو ته يې اشاره وکړه او زياته يې کړه:

دا يې د يوې اوونۍ کمايې ده يو کال وروسته راشه بيا سيالۍ را سره وکړه ولي لي.

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

لومړۍ ښځې د ولي لي په اوريدو ضعف وکړ او ګاونډيانو هغه خپل اپارتمان ته بوتله

د ميدان پر مخ دومره کالي او سامانو نه وو چې د ديرشو ځوانانو په درو ورځو کې هم نشواى دننه کولاى (خداى دې مو د ښځو د سيالۍ نه وساتي) ،

)دا دهغه رييسانو ميرمني وې چې رشوت يې نه خوړې خداى مو له رشوت خوره ساته(

مجرد کوپون لرونکي

کله چې د راديو څخه دا اعلان خپور شو چې مجرد کوپون لرونکو ته د (الف) احتياطي پارچې په بدل کې د واده لګښت او که مجرد کوپون لرونکي ښځه او نارينه واده سره وکړى د (ب) احتياطي پارچې په بدل کې د مکروريان د کور څښتنان کيږي. د اعلان په سبا د کوپون شعبې ته د درخواست ليکولو پنډونه راورسيدل چې په کې د چا ميرمن لا درکه، د چا خو لا پلار هم مجرد وو. ماچې د ديرش کلو راهيسي د مکروريان د کور درلودو ارمان د رلود او ان ورته حزبي شوي وم او د واده لګښت، سينګارول ،ګل پوشه ګاډى ، ساز، هوټل ،ويدويې کمر ې د نرخونو په اوريدو مې قره قلي خولۍ پر سر څلور ګوټي جګه شوه . نو ددې اعلان سره مې يوه اوږد درخواست ليک د کوپون شعبې ته وروړ خو هعو رسمي اسناد غوښتل ما هم لستو نې بډ وهل او خپلي ميرمني ته مې طلاق ورکړ، هغه هم د خپل لمسي کره ولاړه.

د طلاق اسناد مې د درخواست ليک سره سنجاق او د کوپون شعبې ته مې ور وړ او په سلو واسطو مې متاهل کوپون په مجرد کوپون الېش کړ، ددې پړاو وروسته يې د نوى نامزدي د خلص سوانح فورمه راکړه، فورمه مې واخېستله او درسمي کارمندي نامزدي په لټه کې شوم د خپلي شعبې نه مې پيل وکړ، هغوى ټولو کارمندانو د نورو سره وعدې کړي وې، په ګاونډې نورو مديريتونو رياستونو، وزارتونو او کوڅو . ليلامي پلورونکو کې وګرځيدم داسي کارمنده مې ونه موندله، په ياد مې شوه چې زمونږ د شعبي پياده تاجبرو ميرِه پينځوس کاله پخوا مړ شوي وو او مجرده وه نو هغې ته ورغلم او د واده وړانديز مې ورته وکړ د بده مرغه هغې زمونږ د رييس سره وعده کړي وه نو اړ شوم بيرته خپلي ميرمني ته مرکه واستوم چې لومړي چيرته پياده -ماده مقرره شي او بيا واده راسره وکړي هغې چې له ما په څلويښت کاله واده او ګډ ژوند کې ښه ورځ نه وه ليدلې نو مرکه يې رده کړه او مناسبه يې وګڼله د خپل لمسي سره واوسي نه زما په ګېډه وږي کارمند سره ،ما د مکروريان د کور ،په هوټل کې واده، ويدويې کمره ،عکاسي ډيري کيسي ورته وکړې خو هغې داسي وعدې ډيري اوريدلي وې او اوس چې په رښتيا برابري شوي وې هغې نه منله ،قران او قسم هيڅ ګټه ونه کړه نهيلۍ شوم اخير مې يوه کرايي ميرمن وموندله فورمه مې ډکه کړه د کوپون شعبې ته مې ور وړه، د کوپون مدير د فورمې په ليدو په خندا شو او يي ويل:

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

دا ښځه زه پيژنم د سلو زياتو کارمندانو فورمې هغې ډکي کړي دي که زه وغواړم دا فورمه ردولای شم. ما ډيري نتواتي ورته وکړې او د اوړو د پارچو څخه ورته تير شوم بيا يې يو بل ډول فورمه را کړه چې هغه ډکه کړم .دا فورمه مې د ناوې دکاليو د لګښت کميسيون ته ورووړه، هغو د عکس په ليدو د وطني ټوکر بيه وليکل ،ما ډير استدلال وکړ چي ناوې والا وطني ټوکر نه خوښوي .خو هغوي اصرار کاوه چې وطني صنايع بايد تقويه شي، د غوړو د پارچې په ورکولو مې په ومنل چې بهرنی صنايع هم بايد تقويه شي.

بيا د واده د موټرد لګښت کميسيون ته ولاړم هغوي د تيلو د سپما په پار د بګۍ(ګاډۍ)لګښت راته وليکی خو د صابون د پارچو په ورکولومې د پرورولګښت سپما او د ټکسي لګښت پر ومانه.

او د موسيقي(ساز) کميسيون ته د تلو نه مخکي چا وپوهولم چې ځان ديسکو کړم کنه نو يوازي د ډول (دوهل) لګښت ليکي زه چې په دې باريکو پوهيدم ،نو د خپل لمسي پړانګي پتلون مې واغوست . ريشکي بوټونه مې په پښو، مونتانا بيک مې پر غاړه ، ژاولي په خوله، زنځير په لاس د ای يم ديسکو ډانسر په زمزمه کولو سره کميسيون ته ورغلم . هغوي زما د سپينې ږيرې او کنډولې خولې او ډسکو کاليو په حرمت کلاسيکه موسيقي د نويو ځوانانو په اواز کې راته وليکل، ډيري زاری مې ورته وکړې چې جازوبم موسيقي چې کانه يې هم اوري او خوند ترې اخلي راته وليکي خو هغو چې رشوت نه خوړی او ويې نه منله.

د سينګارځې د کميسيون راته وليکل زيبايې در ساده ګي است خو د بورې د پارچو په بدل کې يې وليکل زيبايې در ارايش غليظ است..

چې فورمه مې ډکيده يوازي د(الف) او (ب) احتياطي پارچې پاتي وې. ان کتابچه يې هم کوم کميسيون رانه واخېستله، دا دوي پارچې مې د فورمې سره سنجاق کړې او اړوندي شعبې ته په ډيره بېړه ور وړه او هلته يې يوه نمره راکړه او چې راوتلم نوراته يې وويل:

دوه سو کالووروسته بيايو خبر ونيسه!

ددې ټکي په اوريدو سره مې پښه د دوتر په ميز کې بنده شول او هغه وو چې له خوبه راکښيناستم د ځان سره مې وويل: دا ناممکنه ده چې دومره ژر دي د کور څښتن شم.

کابل۱۹۹۰

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

د غوښو ضررونه

په دوتر کې ناست وم هوا توده وه برېښنا (برق) نه وه چې پکه چالانه کړ م، نو مې يوه نوې ورځپاڼه چې ښه پکه پرې وهل کيدله راواخيستله او په پکه وهلو مې پيل وکړ . د يو مطلب سريزه(د غوښو ضررونه) په ليدو مې د لومړی ځل لپاره د مطلب پوره لوستلو ته زړه خوشاله کيده او ورو ورو د زړه ضربان مې ډيريده نو د ځان سره مې وويل:

زرينه! لکه چې د غوښو د رانيولو څخه بېغمه شوې ! او د ځان سره مې حساب پيل کړ : که د مېلمنو او کور لپاره غوښې رانه نيسم نو په تنخواه مې هرومرو گذاره کيږي په ډيره خوشالۍ مې پياده ته رغ کړل:

جانو کاکا نورو ټولو کارمندانو ته رغ کره.

ټول مامورين آن د جنسي، خدماتو،او معاش کارمندان په چټکي يو د بل پسې دوتر ته راغلل د هغو په گمان چې د سيلو ډوډۍ مې ورته راوړي ده زما پر ميز راټول شول او ما د د غوښو ضررونه تر عنوان لاندي مطلب په لوستلو پيل وکړ:

)غوښه اصلاً د انسان خواړه نه بلکې د ځناورانو خوراک دی او په نابېره توگه د بنيادمانو په خوړو کې ننوتې ده ، د هغو څيړنې له کبله چې د امريکا په ايالاتو کې تر سره شوي د غوښو خوړل د بډوډي د زهري کيدو د ځيگر د خرابيدو سبب گرځي، معده کمزوره وي...لنډه دا چې د انسان عمر نيموي(...

د کارمنداموڅخه هر يوه د دې مطلب په هکله په نظر ويلو پيل وکړ:

مامور افضل د جنسي مامور ويل:

-ولا رښتيا! زمو ږ په کلي کې بابا خيرو يو سلو لس کاله ژوند وکړ ، ځکه چې په ژوند کې يې په غوښه باندي څکه هم نه وه کړې.

مامور عباس د ارشيف مامور داسې زياته کړه:

دا ښه ده چې تنخواه مو ډيره نه ده که نه نو اوس به په څه ناروغيو اخته نه واى.

بي بي نازو د دوتر ټايپستې چې ډيره هيجاني شوې وه په ماته ژبه وويل:

زموږ د ښې خوا گاونډی چې تجار وو د ډيرو غوښو د خوړلو په وجه د بډوډي د ناروغي څخه يوه اوونۍ مخکي مړ ....

د املاکو مدير رجب گل په ډيره مينه د بي بي نازو خبري پرې کړې او وېې ويل:

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

دا کومه ګنه ده ؟ باید ټول د هغې یوه یوه ګنه د میلمنو او د کوشنیانو د مور د قناعت په خاطر د ځان سره ولرو . ټولو مامورینو د سر په ښورولو او هو ویلو دا وړاندیز تایید کړ، دستي مو پیسې ټولي کړې او د مامور شیرین ته مو دنده ورکړه چې ژر تر ژره شل ګنې د همدې ورځپاڼې راوړي

.مورې ترغرمې په همدې موضوع تبصرې وې. دولس بجې په یوه بهانه د دوتر نه راووتم څو دا مهم او ارزښناکه سند ژر د الله مبارک مورته ورښکاره کړم .و سپرلۍ ګاډۍ (سرویس) ته وختم ، څنګ ته مې یو چاغ سړي چې یوه یوه نیمه کیلو غوښه یې په همدې ګڼه کې نغښتې وه ناست وو ، زړه مې را ته ویل چې دا مطب په لوړ اواز په سرویس کې ولولم او ټول سرویس دِ غوښو په ضرر وپوهوم، ولي جرات مې ونشو کړای، نوهغه و چې مخ مې د څنګ ناست چاغ سړي ته واړوی او په فیلوسوفانه لهجه په داسي حال کې چې ورځپاڼه مې ورښکاره کوله ویل:

دا مطلب مو لوستی دی؟ دلته یې لیکلي دي چې غوښه اصلاً د څناوروخوراک دی..

د څنګ سړي یو وار راته سور او شین شو اوپه لوړ اواز یې په داسي حال کې چې په بریتو یې لاس تیراوه را باندي چیغه کړه:

غوښه د زمریانو خوراک دی نه د ګیدړانو! ته دي قواره ګوره ، مخ یې نورو سپرلیو ته ورواړاوه او ویې ویل: چې وس یې په غوښو اخیستلو نه رسیږي بیا یې خبري ګوره

د څناورانو خوراک! په داسي حال کې چې مخ یې بیا ما ته راواړاوه:

څناور خو ته یې چې غوښې نه شوای رانیولای زه چې ډیر توهین شوی وم ښه دي چې سوچ وکړم شخړه مې ورسره پیل کړه:

غوښه د زمریانو خوراک دی !

-نه دی !

-دی !

-نه دی

-دی

د سرویس سپرلیو د هغه پلوي کوله . سرویس لا یو تمځی نه وتلی چې چاغ سړی له ځایه پورته او په غوسه یې وویل:

دا لومړی ځل دی چې وه سرویس ته پورته کیږم نه پوهیدم چې دلته داسي احمقانو سره مخامخ کیږم له سرویس نه کوز شو او یو ټکسي ته وخوت.

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

زړه مې له ډېري غوسې پړسيدلی وو چې ولي نورو سپړليو د چاغ سړي پلوي کوله نو د همدې مطلب د پوهيدلو په پار مې د شا څوکۍ يو ځوان ته ورځېاڼه ورښکاره کړه ، هغه هم زما خبرې تاييد کړې ما په غوسې ځينې وپوښتل:

نو ولي مو د هغه چاغ سړي خبرې تاييد ولې؟

هغه راته وويل: د هغه خبره درسته وه ځکه غوښه د زمريانو خوراک ده زه په خپله تيروتنې پوه شوم ځکه چې زمری خو انسان نه بلکي ځناور دی، د کړکۍ نه مې بهر وکتل چې ګوندي چاغ سړی ووينم او ورته ووايم : بلې بلې غوښه د زمري خوراک دی خو زمری انسان نه دی . خو هغه نه وو.

کور ته د رسيدو سره سم مې د الله مبارک د مور نه وپوښتل:

څه دی پاخه کړي دي؟

ښځې مې په ډيره خوشالۍ راته وويل:

دا چې زموږ د ګاونډي د ميرمني ليور په ښاروالي کې پياده دی نن يې پر موږ باندي د زړه سوی په خاطر د ښاروالي په بيه غوښه راوړې او ما دهغې نه ښه ښوروا پخه کړې ده، ما په داسي حال کې چې ورځېاڼه مې و رښکاره کوله ورته وويل:

غوښه مضره ده د خدای دپاره غوښه مه خورئ غوښه بډوډي زهري کوي ِغوښه.....

د غوښې داسي بد ويل مې و رته پيل کړه تا به ويل چې د پلار پلار دښمني مې ورسره ده، نه پوهيږم چې ولي زموږ خبرې دومره کښته پورته شوي چې ميرمن مې په غوسه راته وويل:

موږ يې خورو که ته يې نه خورئ تا ته به بل کوم شی تيار کړم . او هغه وچې له چايو سره يې وچه ډوډۍ راته کيښوده او دوی په مزه مزه ښوروا نوش جان کړه.

په زړه مې يوخداي خبروو . طاقت مې ونه شو کړای او په لوړ اواز مې وويل:

غوښه د ځناورانو خوراک دی بډوډی..معده....ځيګر...

ميرمني مې په غوسه راته وويل

-نور خلک يې ولي خوری؟

-تاسو نادانان ياست د امريکې پوهانو څيړنه کړې ده....

خو ميرمني مې ورځېاڼه ليري ګذار کړه او په غوسه د پلار کره ولاړه.

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

سبا کله چې د خسر کره ورغلم ، خواښې مې خپله لور پوه کړې وه هيڅ يې راته ونه ويل. چې ډوډۍ راغله نو خواښې مې د قورمې قاب زما له مخې نه چې بوی يې زما پزه تخنوله ليرې کړ او پر ځای يې د پوډرې هګيو خاګينه راته کيښودله. اوس چې هر چيرې که واده وی يا ميلمستيا نو ما ته د غوښې پر ځای سور کړې پتاټې چې چپس يې بولي يا دال او يا پوډرې هګۍ مخې ته ږدي او ورسره دا خبره هم کوي چې ما ته ډير زور راکوي

د زرين جان! غوښه نه خوري حساسيت ورسره لري.

مشابه نومونه

زموږ د تاريخ ښوونکی يوه ځانګړتيا دا ده چې نومونه به يې د يو بل سره غلطول هر وخت چې ټولګي ته راغی نو نسيم ته به يې عبداله ، عبداله ته خليل ، خليل ته قمبر وايه

يوه ورځ چې ټولګي ته راغلي نو غلام ته يې وويل :نورالله ته د پرون لوست تکرار کړه.

او خپله په قدم وهلو شو ټول چوپ وو ښوونکی په غوسه شو او بيا يې تکرار کړل:

نورالله دې لوست تکرار کړی بيا راغی غلام ته يې ګوته ونيوله

نورالله ولې ځواب نه راکوې !

-صيب زه غلام يم! ښوونکې لږ جټکه وخوړله او ويې ويل :

مقصد مې غلام وو!

موږ نه پوهيدو چې احمد شاه بابا ، بابر ووکه تيمور شاه و که وزير اکبر خان....

دومره پوهيدو چې پانې پت فتح شوی ولې دا چې چا فتح کړی غلام سخې ، نورالله که قسيم نه پوهيدو ددې جنجال د ختميدو په خاطر ښوونکي موږ ته کورنی کار راکړ چې هر يو دې خپل نوم پر يو ټوکر وګنډې. موږ ټولو دا کار وکړ، خوبيا هم چا چا نوم په ټېر نه ټومبی هغه به له پوښتنې څخه خلاص وو غبی شاګردانو به د جامو د پريولولو په پلمه نوم پر ټتر نه ټومبی.

موږ په تاريخ کې په نيټو پوهيدو خو د پاچاهانو په نومونو نه پوهيدو،

پوهيدو چې يو پاچا ۲۴ زامن درلوده اوپايتخت يې کابل ته وليږدوی خو نه پوهيدو دا احمدشاه وو تيمور شاه که زمانشاه و...

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

نور نو موږ په يو بل نومونه کيښوول چې ښوونکی ته اسان شی .:تپين،ژړ،لېونی،کچل،پک،

يوه ورځ زموږ ټولگي ته دوه نوي شاگردان را وپيژندل شول چې په حقيقت کې په دغه گڼو نومونو کې دوه نور هم زيات شول چې ټولگي ته راغلل نو د تاريخ ښوونکي ترې وپوښتل

هلک ستا نوم څه دي:

جبار

بيايې د دويم شاگرد نه وپوښتل هلکه ستا نوم؟

موږ ناري کړل:

بيزوگی

ښوونکی په غوسه شو او ويې ويل:

بلا مو وواهه په دې مشابه نومو څه خپلوان خو نه ياست.

ځانگړې مصاحبه

خبر يال (خبرلوڅ) د يوې ډلې سندر غاړو سره د مرکې په ترڅ کې يې لومړي د بلبل څخه وپوښتل:

ستاو په زمزمه کې څه راز پروت دی چې شتمن او خوار ټول ستا ليوال دي؟

بلبل په ډير پراخ تندي ځواب ورکړ،

زړه لري ټول که خان وي که خوار

بيا خبريال د کينري نه پوښتل:

ستا د يوازيتوب د زمزمې مطلع څه ده؟

واړه عاشقان دي ځوک چې و ړي په نس په دې جهان دي

نو همدا علت دی چې د دې زمانې عاشقان ستا د ږغ سره مينه لري

خبريال بيا مخ زرکې ته کړ او ځيني يې وپوښتل:

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

تاسو چې کله په لرګینه قفس او کله د جنګ په میدان کې یاست د سندورو مطلع مو څه ده؟

زرکي لکه چې زړه يې د چا نه کوټل شوی وي په يوه سا وويل : ازادي ازادي ازادي

خبريال د کرک نه وپوښتل:

ستا په بڼ کې څه مطلب نغښتی دی ؟

کرک يو سوړ اسويلی وکيښ او ويې ويل:

مياو، مياو، مياو(پيشو) زه کرک دلته يم ځکه د ډير لاس مروړلو څخه د پيشو خوړل شرافتمندانه ګڼم.

خبريال بيا د چونګښې څخه وپوښتل:

ستاد زمزمې مطلع څه ده؟

هغې ويل: قناعت قناعت

خو د هيڅا نه خوښيږم له همدې کبله نژدې دی چې له اتحادې نه مې وباسي.

خبريال له خره نه چې تراوسه يې په سندرو کې ډيري وياړنې تر لاسه کړی، څو ديپلومونه او جايزې يې اخيستي او په څو ملي او بين المللي فيستوالو کې يې هم برخه اخيستي ده وپوښتل:

محترمه ستاسو اواز چې موډ روز او د جاز موسيقي د ټون سره برابر دی آيا پوښتلای شم چې د اهنګ مطلع مو څه ده؟

خره خپله غاړه تازه کړه او په لوړ ټوخي لرونکي بڼ يې وويل:

زه چې هر وخت واورم چې کوم کانګور، جايزه يا بورس دی نو په بېړه اتحادې ته ځان رسوم خوله اسمان ته نيسم او په هر څه توان چې لرم نارې واهم :

ای واسطې را رسيږه، رارسيږه

د واسطې له رارسيدو نه مخکې چې يې نه لرم زما د لوړ اواز په احترام چې څوک فکر ونه کړي چا وهلی يم هغه ما ته راکوي

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

د رییس غروب

د اداري مجلس د پیل څخه مخکې عمومي او واړه مدیران په لوی دهلیز کې داسي سره را ټول شوي وو لکه مچان چې په خوږه ګوړه را تاووي په خبرو لګیاوو

د خدماتو مدیر جلندر خان لاس پر دیوال تیر کړ او ویې ویل:

پوره وهنه شوي ده ګوری لاس سپیره کوي

د ساتنې او څارنې مدیر صدیق خان پرته له دې چې خبره جوړه کړی په ناجوړه کلماتو د خدماتو مدیر جلندر خان ته په پسخند وویل:

کانټین، دومره لوی کانټین څوک په دوه سوه په کرایه ورکوي د یوې کڅوړې شرینک بیه ده.

د هریوه له خیرې مالومیده چې غوښتل یې د خپلې پاکي د اثبات لپاره اسناد ولري نو یو بل ته یې په شکمنو سترګو کتل.

دا شوي هغه شوي خبري کرار کرار تودې شوې د یو بل خطاب سرحد ته ورسیدې او ټول په کې را ګیر شول.

په دې وخت کې جناب رییس صیب تشریف راوړ او ټول مدیران لکه د شاتو مچی ورپسې د رییس دوتر ته ننوتل او رییس په خپل ځانګړ میز تر شا کیناست او غونډه پیل شوه:

لومړی اجندا د موسسي د شاو خوا ځمکې د اجارې په هکله وه چې د ساتنې او څارنې مدیر پوري یې اړه لرله د ارشیف او خدماتو مدیرانو ګڼ سنګر نیولی وو غوښتل یې هغه برملا کړي نو د ارشیف مدیر د شف شف نه تیر شو او په پسخند سره یې وویل:

د مدیر صیب خولی بیا په غوړو کې شوه تاسو یې دا په سپینه ږیري ډسکو جامپر چې په لیکل شوی دی (ای لف یو) وګوري، پوهیږي! د چا نه یې اخیستي دي؟ وګوری وګوری!

ټول مدیران د ساتنې او څارنې په مدیر داسي په غوسه وو ته به ویل د دوی برخه یې خوړلې ده نو د ارشیف د مدیر په خبرو یې زړونه تش شول او ټول مجلس په خندا شو.

د ساتنې او څارنې د مدیر ژبه په خوله کې وچه شوه. د املاکو مدیر جمرود چې د ساتنې او څارنې د مدیرحریف وو داسي وویل:

محترم صدیق خان! وواېه، هغه تلویزویون دي به یاد دی؟

د موسیسې د معاون نوراجان لخوا د میز د سر زنګ ته ګوته ور وړه او و رسره یې وویل :

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

-مستند، مستند

د محاسبې مدیر هم د دې لپاره چې ځان پاک وښيي د ساتنې او څارنې مدیر ته وویل:

هغه سلیپر بوټ دي څه کړی وایي دیرش زره یې بیه وه !؟

د ساتنې او څارنې د مدیر په تندي خولې لکه مرغلري دیخوا هاخوا لغړیدې حریفانو راګیر کړی وو نه پوهیده کوم مستند شی د غونډې حاضرینو ته وړاندي کړي دیخوا هاخوا ټول حریفان یې تر نظر تیر کړل خو د خدماتو د مدیر چپلیو یې سترګې وبرېښېدې، نو د واره یې د هغه په پښو و رټوپ کړل او په دواړو لاسو یې هغه د میز سره ته را پورته کړې او په خندا خندا یې وویل:

وګورئ دا یې مستند (وواېم چې له چا نه یې اخیستي دي) د خدماتو مدیر په څوکۍ کې لویدلی وو او پښې یې پر میز پورته وې ژیړ ژیړ یې د غونډې غړو ته کتل او د غونډې د غړو سره یې په وقفه یې توګه خندل.

د کارمندانومدیر هڅه کوله خپل کمیس په کرتی کې پټ کړي د محاسبې مدیرخپل دیپلومات د میز لاندي ورو ورو په پښه تیله کاوه د سوانح مدیر خپل کمر بند سست کړ چې پایڅې یې نوی کلوشې پټې کړې رییس هم ورو په خپل دسرو زرو ګوټې ښی لاس کیښنو خو د رادو ساعت ښوبیني یې سترګې وتخنولې نو ورو یې کیڼ لاس تر میز تر شا کړ د دریشي انګریزي ټوکر یې هم ورته مشکوک ښکاره شو نو کرار کرار یې د میز تر شا غروب پیل کړ تر ستونې تر میز تر شا پټ شو چې قره قلۍ خولۍ ته یې پام شونو غروب یې تکمیل شو. ا جندا لا نه وه تمامه شوې چې رییس صیب د میز له شا نه زنګ ته ګوته وروړه او د میز له شا نه یې برغ پورته شو:

بلا مو وواهه د خندا مړ کړم. غونډه ختمه شوه

پور اخیستل

میرک چې په عمر کې یې اخیستل شوی پور بیرته نه وو ورکړی په پلمو ،بهانو به یې پور واخیست خو ورکول یې په قسمونو ، تاویزو، او ټوټکو هم نه تر سره کیدل اوس هغه ټولو پیژانده چې د چا پور نه ورکوي . یو تن کلیوال چې ښار ته نوی راغلی و و خپله چرګه یې میرک ته په پور ورکړه دواړه خوشاله ښکاریده ځکه میرک کلیوال نه پیژاندی او کلیوال میرک.

کلیوال یوازې غوښتل د میرک کور ووینې او هغه یې هم ولید او یوه شپه یې ورسره ه تیره کړه او په سبا کلي ته ولاړ

میرک ډیر خوشاله وو دوه ورځې وروسته کلیوال د دوه نور کلیوالو سره چې د کیمیاوي سرې اخیستلو لپاره ښار ته راغلي وو ورکړه میلمانه شول او ضمناً یې د خپلې چرګې د روغتیا خبرېې هم واخیست یوه اوونۍ وروسته بیا کلیوال

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

سره د میرمني او پنځه ماشومانو د تذکرې د اخېستلو لپاره ښاره ته راغلل او شپه یې د خپل بلدي اشنا کره ورسول او د خپلې چرګې د احوال نه یې هم خبر واخیست او ماشومانو یې هم هغه پردیسه له نژدې ولیدله. درې و رځې وروسته کلیوال خپل د ګاونډي ناروغه میرمن اوړ ماشومانو سره د میرک کره میلمانه شول او هم یې د چرګې خبر واخېست او دید او باز دید یې ور سره وکړ. میرک سهار د چایو پر ځای په پتنوس کې د چرګې بیه مخې ته ورته کېښوده کلیوال پیسې جیب ته کړې او ولاړ. میرک شکر وکړ چې له دې جنجاله خلاص شو په دویمه ورځ کلیوال د سودا پسې ښار ته راغی نو د چرګې د ا حوال په خاطر د میرک کورته هم ورغی، میرک په مشکوک ډول ترې وپوښتل:

اخیر پور خو مې درکړی بیا د څه له پاره راغلی یې ؟

کلیوال په ډېره ساده ګي وویل:

د چرګې پوښتنې ته راغلی یم. رښتیا!

څنګه ده، هګۍ اچوي ،کړت کړت کوی کلي یې نه یادیږي ؟ که ستا خوښه وي څو شپې به یې کلي ته بوځم او د یو سوړ اسویلي وروسته یې وویل:

اي زما پردیسې خواري چرګې! چې زه دی خبر وانه خلم څوک به ستا خبر واخلي

میرک پوه شو چې کلیوال هیڅ کله دا پر دیسه بې پوښتنې نه پریږدي نو هغه و چې مهاجر شو.

Download from: ketabton.com

Get more e-books from www.ketabton.com
Ketabton.com: The Digital Library